

## บทนำ

### การศึกษาการปักครองเปรียบเทียบ

#### 1. เพาะเหตุคิดจึงต้องศึกษาเปรียบเทียบ

การจะเรียนรู้สิ่งใดเพื่อให้ได้ผลดีต้องรู้ข้อเป้าหมายและเหตุผลการเรียนรู้นั้น เราศึกษาเปรียบเทียบเพื่ออะไร จึงเป็นค่าdamแรกของเราก่อนที่จะเข้าไปสู่การศึกษานៅหานในรายละเอียด

เหตุผลประการแรก "ได้จากคำโภคถังโภคนิติ ที่ว่า

รู้น้อยช่วยมาก	เริงใจ
กลับบอยู่ใน	สาระซื้อย
ไปเห็นชลไกล	กลางถนน
ช่วยว่าน้ำบ่อน้อย	ช่างลีกถ้าเหลือ

การเรียนรู้เชิงเปรียบเทียบเป็นการเรียนรู้เพื่อให้มองเห็นมากขึ้น กว้างขึ้น รู้มากย่อมดีกว่ารู้น้อย รู้น้อยย่อมดีกว่าไม่รู้เลย

ในสามกีก่าว รู้เข้าเรารู้ วนร้อยครั้งขณะร้อยครั้งดังนั้น การได้รู้มากขึ้นนั้นย่อมเป็นประโยชน์ต่อตัวเราเอง โดยตรงทั้งสิ้นไม่ว่าจะน่าความรู้นั้นไปใช้อ้างอ้างไว้หรือไม่ก็ตาม การได้รู้จักกันอื่น ประเทศอื่น และการปักครองของประเทศอื่นนั้นทำให้เราได้ประโยชน์ การรู้จักการเมืองการการปักครองในประเทศอื่นมากขึ้น ทำให้เรารู้จักการเมืองการปักครองของไทยมากขึ้น เราได้รู้จักถึงความเป็นมาของระบบการเมืองการปักครองในประเทศอื่น ทั้งในทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคม และเศรษฐกิจทำให้เข้าใจว่าเพราเหตุในการเมืองการปักครองของเขามีจุดเด่นที่ต่างกันอย่างไร ประเทศไทยมีระบบการปักครองแบบใดกันแน่

เหตุผลประการที่สอง คือ การศึกษาเบริชน์เทียนนำไปสู่การศึกษาอย่างมีเหตุผลเป็นระบบ และนำไปใช้ในเคราะห์อิบราษีดูก็ต้องมากขึ้น สามารถนำไปปดตอบค้าถามในการเมืองการปกครองได้อย่างมีเหตุผลในเชิงวิชาการ เช่น การที่สนับสนุนเมืองและอังกฤษมีการเมืองระบบสองพระองค์เหมือนกันระบบการปกครองคู่กันนั้น เพราะเหตุใด เหตุใดการปกครองในระบบสถาบันไทย จึงมีการเมืองในระบบหลายพระองค์ ดีหรือไม่ดีอย่างไร การศึกษาเบริชน์เทียนทำให้เราเข้าใจการใช้เหตุผลในการเบริชน์เทียน มีแนววิเคราะห์ที่ชัดเจนขึ้น

เหตุผลประการที่สาม คือ การประเมินว่าเหตุผล หาซื้อสรุป และใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการคาดเดาเหตุการณ์ หรือการท่านายแนวโน้มหรือการคาดการณ์ในอนาคต หากประเมินที่เหมือนกันมาศึกษาเพื่อคาดการณ์ถึงผลที่ควรจะเกิดขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงผลเสียที่ไม่ควรเกิดขึ้น ได้ หรือเพื่อให้ได้รับผลดีตามต้องการได้มากขึ้นได้ เช่น การวิเคราะห์ก่ออุบัติเหตุที่มีพัฒนาการทางการเมืองแนวเดียวกันในช่วงเวลาเดียวกันแต่ระดับของการพัฒนาจึงแตกต่างกันได้มากนัก ถูกจัดประทุมไทยกับประเทศไทยญี่ปุ่นเช่นนี้ เป็นต้น รวมทั้งการวิเคราะห์แนวโน้มในทางการเมืองในประเทศหนึ่งด้วย การวิเคราะห์ว่าประเทศไทยจะมีพัฒนาการทางการเมืองเร็วๆ ก็จะและสังคมที่ดีเทียบกับประเทศคู่แข่งพัฒนาในก่ออุบัติเหตุกันนั้นหรือไม่ การวิเคราะห์คาดการณ์เหล่านี้เป็นอุทธิรัฐสำคัญที่เราต้องนำมาใช้เพื่อต้านทานไขบากทางการเมืองในประเทศไทย และการจะทำได้เช่นนี้ก็คือการศึกษาเชิงเบริชน์เทียน อเล็กซิส เดอ-托คเคิลล์ (Alexis de Tocqueville, 1805-1859) ซึ่งเป็นชาวนอร์เวย์เป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งที่ได้ทำการศึกษาเชิงเบริชน์เทียน เขาเดินทางไปศึกษาระบบการเมืองการปกครองในอเมริกา และได้เขียนเรื่องประชาธิปไตยในอเมริกา (De la democratie en Amerique) เป็นสิ่งที่เราซึ่งน่ามาใช้ศึกษาอยู่อย่างกว้างขวางจนทุกวันนี้ แม้ว่าโลกของเรานี้จะก้าวไปถึงยุคที่เราสื่อสารกันได้ด้วยระบบโทรศัพท์ที่รวดเร็วถึงกันหมาดและสามารถรับรู้เรื่องราวของโลกในอีกชั่วโมงหนึ่งได้พร้อมกันทั่วโลกในเวลาเดียวกันตลอด 24 ชั่วโมงแล้วก็ตาม แนวทางที่托คเคิลล์เขียนไว้ก็ยังใช้ได้อยู่จนถึงทุกวันนี้ ดังนั้น เหตุผลประการที่สาม ก็คือ การรู้จักความเหมือนและประมาณว่าหลักเกณฑ์ที่นี้ฐานของความเหมือนมาเป็นแนวในการศึกษา

นั้นเอง

เหตุผลประการที่สี่ คือ การน้าไปใช้การรู้จักความแตกต่าง เราศึกษาเปรียบเทียบ การปักครองในประเทศไทยต่าง ๆ และจัดกิจกรรมเพื่อแบ่งแยกความแตกต่างของแต่ละกลุ่มการศึกษาความต่างที่ทำให้เกิดความเข้าใจชัดเจนขึ้นในเหตุผลของความแตกต่าง เราเข้าว่าหลักเกณฑ์และวิธีการปักครองบางอย่างที่ใช้ได้ดีในสหราชอาณาจักร แต่ใช้ไม่ได้ในกลุ่มประเทศไทย ดูไปเพราเหตุใด เราไม่สามารถนำเอาหลักเกณฑ์บางประการในรัฐธรรมนูญของประเทศไทย ซึ่งมาใช้ในประเทศไทยได้เพราเหตุใด ด้านกากไม่มีการจัดกิจกรรมแบ่งประเภทการเมืองการปักครอง การอธิบายโดยรวมทั้งหมดไม่สามารถที่จะทำให้เข้าใจชัดเจนได้ เช่น คำว่ารัฐสภา ในระบบบริหารและรัฐสภาในระบบประชาธิริบดีนี้มีความหมายและมีบทบาทที่แตกต่างกัน โครงสร้างหัวหน้าคณะรัฐบาล นายกรัฐมนตรีหรือประธานาธิบดี โครงสร้างประมุขของรัฐในระบบบริหารและรัฐสภา และในระบบประชาธิริบดี ประมุขแห่งรัฐและหัวหน้าคณะรัฐบาล แตกต่างกันอย่างไร เช่นนี้เป็นต้น

## 2. ประเด็นของการศึกษา

ตั้งได้อธิบายมาแล้วว่าการศึกษาการปักครองของประเทศไทยต่าง ๆ นั้น ประเด็นสำคัญที่สุดก็คือ เพื่อที่จะทำความเข้าใจว่าระบบการเมืองการปักครองของแต่ละประเทศเหล่านี้ ทำงานกันอย่างไร เพื่อจะได้มีผลกระทบไม่ย่างไรและจะมีแนวทางอย่างไรต่อไป

การที่จะเข้าใจได้เช่นนี้ จึงควรที่จะมีกรอบของการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และสามารถนำไปใช้เปรียบเทียบกันได้ กรอบการศึกษาการปักครองของแต่ละประเทศที่นักศึกษาควรสังเกตและให้ความสนใจจะเป็นการศึกษาดึงระบบการปักครองของแต่ละประเทศนั้น ก็คือ

1. ลักษณะทางการเมืองของประเทศไทยนั้นนี่ที่นาอย่างไร นั้นก็คือการศึกษาภูมิหลังในทางประวัติศาสตร์ สังคมและภูมิศาสตร์ ซึ่งได้หล่อหลอมโครงสร้างทางการเมืองของแต่ละประเทศเหล่านี้ขึ้นมา

ในทางประวัติศาสตร์ การเมืองการปักครองของแต่ละประเทศจะมีที่มาแตกต่างกันเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์จะสังสมลักษณะทางการเมืองของแต่ละประเทศไว้

โดยเฉพาะ ทำให้การวางแผนโครงสร้างของระบบการเมืองการปกครองแต่ละประเทศต่างกันไป เช่น ระบบการปกครองในญี่ปุ่นส่วนใหญ่มาจากการที่มีรากฐานการค้าและภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้ระบบการปกครองเป็นแบบฟuedal ขนาดของแต่ละรัฐโดยทั่วไปเป็นขนาดเล็ก ต่างกับเมืองที่เป็นรัฐเดียวที่เป็นอิสระต่อ กัน ในขณะที่การคุณภาพทางการค้าและภูมิศาสตร์ที่ต้องการอยู่ในสหราชอาณาจักร ต่างกับต้องการที่จะเป็นอิสระต่อ กันแต่อย่างใดในระหว่างสภาวะของการอยู่ร่วมกัน ทำให้รูปแบบรัฐในสหราชอาณาจักรมีลักษณะที่เรียกว่ารัฐรวม หรือสหพันธ์รัฐ (Federal State) มุขย์แต่ละคนที่เดินทางจากครอบครัวที่แตกต่างกันที่จะมีลักษณะอุปนิสัยทางบ้างที่ด้วยกันเป็นลักษณะเฉพาะ แต่ละคนใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันนั้นที่เข้ากัน การเลี้ยงดูและสอนและการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันทำให้ความรู้สึกนิยมความแตกต่างกันบางระดับ เช่น คนที่อยู่ในสังคมเก่าครรภ์กับคนที่อยู่ในสังคมอุดมสាងมีแนวการดำเนินชีวิตต่างกัน เป็นหมายในการดำเนินชีวิต ความต้องการที่จะแตกต่างกัน คนที่อยู่ในทวีปญี่ปุ่นกับคนที่อยู่ในทวีปเอเชีย คนที่อยู่ในสังคมศาสนาที่ต่างกัน เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ หรือศาสนาอิสลาม เป็นต้น สภาพแวดล้อมทางสังคมเช่นนี้มีผลให้ความคิดเห็นในทางสังคมการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลในการเมือง เป็นหมาย อุดมคติ หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการเมือง แตกต่างกันได้

ในทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งของแต่ละประเทศนั้นอยู่ในสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ไม่เหมือนกัน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินชีวิตของคนในสังคมนั้นแตกต่างกัน เช่น พื้นที่ร่วนถล่ม และอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน นักจะเป็นที่เกิดของเมืองขนาดใหญ่ เป็นศูนย์กลางของความเจริญ เมืองหลวงของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการรัฐบาลมักจะอยู่ในบริเวณพื้นที่ลักษณะดังกล่าว เช่น ปารีสเมืองหลวงประเทศฝรั่งเศส อยู่บนฝั่งแม่น้ำแซน (Seine) ตอนดอน เมืองหลวงของสหราชอาณาจักร ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำเทมส์ (Thames) เมืองบอนน์ ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำไรน์ (Rhine)

สภาพทางภูมิศาสตร์ซึ่งมีส่วนกำหนดครุภัณฑ์การปกครองด้วยเช่นกัน ประเทศที่มีอาณาเขตกว้างขวางมากมักจะมีรูปแบบรัฐเป็นลักษณะรัฐรวม เช่น สหราชอาณาจักร อินเดีย รัสเซีย ในขณะที่ประเทศที่มีอาณาเขตขนาดเล็กก็จะเป็นระบบรัฐเดียว เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส

ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นอิฐส่วนหนึ่งที่มีผลต่อระบบการเมืองการปกครอง เช่น กุ่นประเทศตะวันออกกลางเป็นกุ่นของแหล่งผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงที่สำคัญของโลก ประเทศในเดือนตะวันออกกลางซึ่งมีทั้งการค้าเนินนโยบายทางการเมืองในระดับประเทศ และการค้านินนนโยบายทางการเมืองในระดับภูมิภาคในฐานะของกุ่นประเทศผู้ถือห้าม (OPEC) ด้วย ปัญหาที่เกิดขึ้นในกุ่นประเทศผู้ถือห้ามน้ำมันเหล่านี้ย่อมกระทบกระเทือนต่อ ระบบเศรษฐกิจทั่วโลก ดังนั้น การเมืองการปกครองของประเทศในเดือนตะวันออกกลางซึ่ง เป็นที่สนใจของประเทศอื่นด้วยเช่นกัน

ดังนั้น การศึกษาภูมิหลังในทางประวัติศาสตร์ สังคมและภูมิศาสตร์ซึ่งเป็นส่วนที่ทำ ให้ระบบการเมืองการปกครองแต่ละประเทศก่อตัวขึ้นมาเป็นลักษณะเฉพาะ เราที่จะสามารถ เข้าใจได้ว่า เพราะเหตุใดแต่ละประเทศซึ่งมีระบบการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน เมื่อใน ประเทศเล็ก ๆ ที่อยู่ติดกันมีคิดเห็นต่อเนื่องกัน มีความสูญพันธุ์กันอย่างไรซึ่งในทางประวัติ ศาสตร์และสังคม แต่ก็ยังมีรูปแบบการเมืองการปกครองที่ต่างกันได้ เช่น อังกฤษ, ฝรั่งเศส, สาธารณรัฐสาธารณรัฐเยอรมัน หรือแม้แต่กุ่นประเทศไทย ลาว, เขมร, สิงคโปร์, มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น

2. ระบบการเมืองในแต่ละประเทศเป็นอย่างไร กระแสหลักของความคิดทางการ เมืองในประเทศนั้นคืออะไร ทัศนคติความเชื่อ และพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน ในประเทศเหล่านั้นรวมไปถึงการศึกษาระบบการเลือกตั้ง พรรคราชการเมืองกุ่นผลประโยชน์ ด้วย สิ่งเหล่านี้คือแนวทางที่ทำให้เข้าใจความคิดทางการเมืองของประชาชนในประเทศนั้น ได้ และเข้าใจถึงการค้านินนโยบายและทิศทางการเมืองของแต่ละประเทศเหล่านั้น

ไม่ว่าจะเป็นการปกครองในระบบเผด็จการหรือประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันนี้ รัฐบาลจะบริหารประเทศด้วยอำนาจอันชอบธรรมหรือไม่กี่ความ ทุกคนจำต้องเข้าใจถึงความ รับผิดชอบต่อประชาชนในประเทศของตนเสมอ ว่าต้องทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมของ ประเทศชาติเป็นหลัก การกระทำการของรัฐบาลแต่ละแห่งจะมีจุดความคิดของผู้ปกครอง เกี่ยวกับประชาชนในประเทศของตน แม้ว่าในทางเป็นจริงการปกครองบางรูปแบบจะไม่ได้ สะท้อนมาจากการต้องการอันแท้จริงของประชาชนเลยก็ตาม

อย่างไรก็ตาม การศึกษาระบบการเมืองในแต่ละประเทศนั้น ก็อกรรมของภาพของความคิดและพฤติกรรมทางการเมืองที่เป็นอยู่ เช่น ความคิดทางการเมืองที่อ้างอิงนั้นเป็นความคิดเฉพาะของผู้ปกครองกลุ่มเล็ก ๆ หรือเป็นความคิดที่สอดคล้องกันโดยทั่วไปของประชาชนในประเทศ ความเชื่อมโยงกันระหว่างประชาชนกับผู้ปกครองมีอยู่หรือไม่แล้วไห อย่างไร

การศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมืองในแต่ละประเทศ จึงพิจารณาจากกระบวนการทางการเมืองที่เป็นอยู่เปรียบเสมือนระดับคลื่นที่ทะลุ出国界เข้าสู่ผู้อยู่อาศัย ต่อเนื่องจนถึงชุมชนป้ายทาง ประชาชนนำไปใช้สิทธิเดือดตั้งอย่างไร พรรคการเมืองเป็นอย่างไร แนวคิดที่ครอบจักรประเทศสังคมนั้น ๆ มีอะไรบ้าง เช่นนี้เป็นต้น

ผลของการศึกษาในเรื่องแนวคิดทางการเมืองนี้ทำให้มองเห็นถึงความรู้สึกนิยมคิดทางการเมืองของประชาชนในประเทศเหล่านั้น ปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศอย่างรุนแรงเกิดจากสาเหตุใด ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ที่อังมืออยู่ทั่วโลกในเวลานี้มีความรุนแรงและกระบวนการต่อความสงบสุขของสังคมโลกโดยทั่วไป เช่น ปัญหาไอร์แลนด์เหนือกับสาธารณรัฐไอร์แลนด์ ปัญหาการสู้รบระหว่างชาวเชอร์ฟและซูไกสถาบันในเมืองโคโลญ ปัญหาการสืบทอดและเกณฑ์ให้ ปัญหาความมั่นคงในศรีลังกา ปัญหาระหว่างกลุ่มนักบุญคาಥอลิกและศาสนาอิสลามในอินเดีย ปัญหาชนเผ่าต่าง ๆ ในอาฟริกา เป็นต้น

3. การศึกษาเกลี่ยทางการปักครองรูปแบบของรัฐบาลและรัฐธรรมนูญ อันเป็นจักรกลสำคัญในการทำให้ระบบการเมืองเกิดขึ้นใหม่ไปสู่ทิศทางต่าง ๆ ได้จักรกลทางการปักครองจะทำให้แนวคิดทางการเมืองเห็นมาสู่ระบบการดำเนินการ

จักรกลในทางการปักครองนี้จะเชื่อมโยงระหว่างประชาชนแต่ละคนไปสู่ระดับรัฐ ระดับประเทศและไปสู่ระดับโลกอย่างเป็นระบบ

รัฐธรรมนูญจะกำหนดโครงสร้างของประเทศทำให้รู้ว่ามีองค์กรอะไรบ้าง แต่ละส่วนทำงานอย่างไร เช่น ระบบรัฐสภา มีโครงสร้างแตกต่างจากระบบประธานาธิบดี กระบวนการปักครองประเทศที่จะแยกต่างกัน อำนาจหน้าที่ของประธานาธิบดี นายก รัฐมนตรี สถาบันราษฎร กฎหมาย ประธานศาล เป็นอย่างไร ขั้นตอนการทำงานของแต่ละส่วนเป็นอย่างไร

สิ่งที่จะต้องพิจารณา ก็คือ การปักคร่องแต่ละระบบมีกระบวนการสืบสานเช่นใดและ  
ความต้องการของประชาชนออกมามีการกำหนดนโยบายไม่อ่อน弱 แต่ดำเนินการ  
กระบวนการอุดถึงเป้าหมายปลายทางที่มีผลลัพธ์ไปสู่ประชาชนผู้ตัดสินใจได้หรือไม่ หาก  
น้อยเพียงไร ซึ่งหมายความว่ารูปแบบการปักคร่องและการควบคุมการทำงานที่มีอยู่มี  
ประสิทธิภาพแค่ไหนนั่นเอง

นอกจากนี้เรายังต้องศึกษาการทำงานของรัฐบาลในแต่ละระบบว่าเหมือนหรือ  
ต่างกันหรือไม่ การบริหารประเทศของแต่ละรัฐบาลเป็นอย่างไร

ในประเด็นนี้เราจะเข้าใจการทำงานของรัฐบาลภายใต้ระบบเพื่อการกับระบบ  
ประชาธิปไตยว่าแตกต่างกันอย่างไร ความเป็นประชาธิปไตยนั้นวัดได้จากสิ่งใด เพราะเหตุ  
ใดจึงเรียกว่าเป็นระบบรัฐสภาหรือระบบประธานาธิบดี นักศึกษาควรเข้าใจแยกแยะถึง  
ความแตกต่างของแต่ละระบบและองค์กรทางการเมืองแต่ละส่วนที่มีอำนาจหน้าที่ไม่เหมือน  
กันด้วย

4. การวัดผลของระบบการปักคร่องในแต่ละประเภทหรือการหาข้อสรุปจากรูป  
แบบการปักครองที่ได้ศึกษามา ในขั้นนี้ อาจจะเป็นเพียงการสรุปผลอย่างกว้าง ๆ เช่น  
การมองภาพของผู้คนที่คำนึงชีวิตอยู่ภายใต้ระบบการปักครองแต่ละรูปแบบนั้นแตกต่างกัน  
หรือไม่อ่อน弱 การที่ประชาชนแสวงหาอิสตรภาพในการดำรงชีวิตนั้นเพื่ออะไร มองเห็นการ  
แก้ปัญหาของมนุษย์ในแต่ละสังคมภายใต้ระบบการปักครองที่ไม่เหมือนกัน

ด้านของการตัดตัวบุคคลในฐานะที่เป็นมนุษย์เหมือนกันในยุคสมัยปัจจุบันนี้  
ระบบการปักครองแต่ละระบบนั้นได้ให้อิสตรภาพ ให้โอกาส ปกป้องคุ้มครองประชาชน  
แต่ละคนได้มากน้อยเพียงไร รัฐบาลได้ดูแลด้วยมีบริการดีๆ ให้กับประชาชนในระดับ  
ใดประชาชนอยู่คู่กับมนุษย์ที่มีสุขเพียงไร

สิ่งที่สำคัญในการศึกษาระบบการปักครองเปรียบเทียบก็คือ แต่ละระบบนั้น  
มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง ใช้ได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ ประชาชนทุกส่วนในสังคม  
สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ไม่ว่าจะด้วยอาชีพ ต่างเพศ ต่างวัย ต่างศาสนา และ  
ต่างผิวพรรณ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเสียงซึ่งมากหรือคนกลุ่มน้อยของสังคมก็ตาม

ระบบการปกครองดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ กลไกทางการเมืองปรับเปลี่ยนตนเองได้ตามอุคตสมัย โดยไม่ใช้ความรุนแรงได้หรือไม่มีการกดขี่บังคับหรือการทำลายล้างกันหรือไม่มีระบบพรรकการเมืองที่มีเสถียรภาพ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเป็นก่อสู่ที่สามารถชี้นำสังคมนี้ได้หรือไม่

ดังนี้ การศึกษาระบบการปกครองในแต่ละประเทศก็เพื่อให้เราสามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับการปกครองนั้นได้ ทั้งนี้การวิเคราะห์จะทำได้ในระดับที่แตกต่างกันแล้วแต่ระดับของผู้ศึกษานั้นเอง

### 3. การจัดก่อสู่ประเทศ

แนวการจัดก่อสู่ประเทศในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่มักจะมีต้นกำเนิดมาจากมาตรฐานในทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นหลัก และได้จัดก่อสู่ประเทศออกเป็นสามก่อสู่ดังนี้

#### 1. ก่อสู่ประเทศอุดสาหกรรมและมีระบบของการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย

ก่อสู่ประเทศก่อสู่นี้มักจะเป็นต้นแบบของการเมืองระบบเสรีประชาธิปไตยที่ประพฤติความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ ทั้งซึ่งเป็นก่อสู่ประเทศญี่ปุ่นในทางเศรษฐกิจอิกคิว ก่อสู่ประเทศเหล่านี้ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ สาธารณรัฐเยอรมัน ฝรั่งเศสและญี่ปุ่น เป็นต้น

ในช่วงเริ่มต้นของการปฏิวัติอุดสาหกรรม อังกฤษเป็นประเทศแรกที่ก้าวเข้าสู่ระบบอุดสาหกรรมเป็นประเทศแรก และสามารถด้วยประเทศสหราชอาณาจักรและประเทศอื่น

ในยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นก่อสู่ประเทศที่มีแนวคิดแบบเสรีนิยม (Liberalism) ทั้งในทางความคิด การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ก่อสู่ประเทศเหล่านี้ได้จัดตั้งตนเองไว้เป็นก่อสู่โลกที่หนึ่ง (First World) ในช่วงสองครั้งเย็น และนับว่าก่อสู่ที่อยู่ในฝ่ายตรงข้ามเป็นก่อสู่โลกที่สอง (Second World) ซึ่งหมายถึงก่อสู่ประเทศที่มีแนวคิดแบบสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ ดังนั้น การแบ่งก่อสู่ดังกล่าวที่จัดเน้นถึงความแตกต่างในเรื่องความคิดแบบเสรีนิยมกับก่อสู่ประเทศที่มีแนวคิดสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์

ในปัจจุบันนี้ การจัดลำดับกอุ่นประเทศาเหล่านี้อาจจัดจากระดับความเจริญเดินทางเศรษฐกิจเป็นหลักมากกว่าวัดจากระดับพัฒนาการทางการเมือง ประเทศาอังกฤษจึงไม่ได้เป็นศูนย์กลางในกอุ่นประเทคนี้แล้ว แต่ลักษณะร่วมที่สำคัญของกอุ่นประเทคนี้ในเบื้องต้นคือ กิจกรรมทางรัฐศาสตร์นั้นก็คือ เป็นกอุ่นประเทที่มีระบบการเมืองที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การประสาทความสำเร็จในการดำเนินการปกครองประเทศาให้เป็นประชาธิปไตย

2. กอุ่นประเทที่มีแนวคิดสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์เป็นหลัก ได้แก่ การมิพรรค คอมมิวนิสต์ปักครองประเทศหรือเป็นรัฐสังคมนิยม (State socialism) กอุ่นประเทศกอุ่นที่สองนี้เห็นได้ชัดเจนจากกอุ่นประเทศโลกที่สอง (Second World) ที่เกิดขึ้นพร้อมกับกอุ่นประเทศโลกที่หนึ่งในช่วงสหกรณ์เย็นเช่นเดียวกัน

ประเทศที่โดยเด่นในกอุ่นนี้ก็คือ สาธารณรัฐรัสเซีย (Russian Federation) ซึ่ง เกยก็เป็นศูนย์กลางสำคัญของโลกค่ายคอมมิวนิสต์และสังคมนิยม ทั้งยังได้พยายามดำเนินการทาง การเมืองเพื่อให้ระบบคอมมิวนิสต์เป็นระบบสถากด้วย กอุ่นประเทศแนวเดียวกันนี้ ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และกอุ่นประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ใน ปัจจุบันนี้ประเทศส่วนใหญ่ในอุปประวัตันออกกำลังอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ ระบบ ประชาธิปไตย

เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสหภาพโซเวียตคือการล่มสลายของระบบพารา คอมมิวนิสต์ในสหภาพโซเวียตได้ทำให้รัฐต้องฯ ภายใต้สหภาพโซเวียตได้แยกตัวมาเป็น รัฐอิสระ และสหภาพโซเวียตได้ถูกตัดลง โดยมีสาธารณรัฐรัสเซียแทนที่ ดังนั้นประเทศที่ยังคง มีระบบของการปกครองโดยพาราคอมมิวนิสต์ และมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกจะมีแค่ก็คือ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. กอุ่นประเทศโลกที่สาม (Third World) หรือกอุ่นประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries) กอุ่นประเทศาเหล่านี้แตกจากกอุ่นที่หนึ่งและกอุ่นสองในทางด้าน เศรษฐกิจเป็นสำคัญ ส่วนในด้านระบบการปกครองแล้วอาจมีทั้งที่เป็นลักษณะประชาธิปไตย สังคมนิยม และเผด็จการ ด้วย

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของกอุ่นประเทคนี้ก็คือ เป็นกอุ่นประเทศที่อยู่ใน ลักษณะที่อังค์ต้องพึ่งประเทศอื่น หรือเคยเป็นประเทศาผ่านมือคนที่ถูกครอบครองมาโดยประเทศ

มหาอันนากในสุคแห่งการล่าเมืองซึ่งแบบดั้งเดิม เมี้ยงสุคแห่งการใช้กองกำลังเข้ามาขึ้นต่อรอง โดยตรงนั้นได้ผ่านไปแล้วก็ตาม แต่รูปแบบของการล่าอาณา尼คในสุคปัจจุบันนี้ก็ยังมีอยู่ นั่นก็คือการตอกยื่นฐานะเมืองซึ่งด้วยระบบเศรษฐกิจและการเงิน ก่อให้ประเทศที่ยากจนตกอยู่ในฐานะเมืองซึ่งของประเทศที่ร้ายแรงนั่นเอง

ฉะนั้น ก่อให้ประเทศก่อให้สานจึงหมายถึงก่อให้ประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ด้วยกว่าสองก่อให้รวมถึงการที่มีระบบการปกครองที่ไม่มั่นคง คือ การปกครองโดยระบบเพื่อการหรือรัฐบาลทหาร รวมทั้งการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่รัฐบาลมีฐานะไม่มั่นคง ไม่สามารถควบคุมกลไกการบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ได้หมายถึงการเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตยหรือคอมมิวนิสต์อย่างหนึ่งอย่างใดเหมือนกับก่อให้หนึ่งหรือก่อให้สอง

ก่อให้ประเทศโลกที่สานนี้จึงครอบคลุมประเทศหลากหลายต่าง ๆ ทั่วโลกที่มีจำนวนมากที่สุด ที่มีอยู่ทั้งในทวีปอาฟริกา เอเชีย ละตินอเมริกา และก่อให้ประเทศในอเมริกาใต้ ด้วย อย่างไรก็ตาม ในก่อให้ประเทศที่สานนี้ก็ยังมีบางประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจ และสังคมไปสู่ก่อให้หนึ่งได้แล้ว แต่บางประเทศที่ยังมีฐานะยากจนอยู่มาก ประชาชนเป็นส่วนใหญ่ยังอดอย่างและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ลำบากฐานทางเศรษฐกิจของสหประชาชาติจึงทำให้สหประชาชาติได้จัดก่อให้ประเทศที่ยังยากจนมาก เช่นนี้ไว้เป็นก่อให้ประเทศโลกที่สี่ (Fourth World) อีกส่วนหนึ่งด้วย แต่ในการศึกษารูปแบบการปกครองเปรียบเทียบนี้ เราไม่ได้แบ่งออกไปเป็นก่อให้สี่ เนื่องจากมองในด้านการปกครองแล้วก็ยังนับว่าเป็นก่อให้ประเทศที่กำลังพัฒนาในทางการเมืองด้วยเช่นกัน

เราเรียนการปกครองเปรียบเทียบ เพื่อให้ได้ข้อคิดว่าเราจะจัดระบบการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบได้อย่างไร การเปรียบเทียบก่อให้ประเทศเริ่มต้น หรือ ประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา จะพบความแตกต่างที่สำคัญในทางสังคมก็คือ ประเทศพัฒนาแล้วมีระบบการแก้ไขปัญหาสังคมและการเมืองด้วยสันติวิธี คนในสังคมมีส่วนร่วมในการแสวงหาชื่อสุคของสังคม มีมติหรือการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับในขณะที่ประเทศที่ด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาอาจจะไม่สามารถใช้ระบบการเมืองอย่างสันติวิธีได้

ยังมีการใช้กำลังรุนแรงต่อกัน มีการประทัดประหาร ฆ่าสังเพาพันธุ์ ไม่ยอมรับในความแตกต่างทางหลักภาษาของสังคม

การศึกษาการปกครองในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วทำให้เข้าใจว่า ประชาชนในประเทศไทยเหล่านี้ใช้เหตุผลและมีวิธีการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างทางหลักภาษาของสังคมได้อย่างไร และเหตุใดประเทศไทยกำลังพัฒนาเชิงท้าไม่ได้ พื้นฐานในทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไรกับรูปแบบการปกครองที่เป็นอยู่ในประเทศไทยเหล่านี้ เพื่อว่าในที่สุดเราจะสามารถพิจารณาได้ว่าเราจะดูหัวง่ายว่าประเทศไทยกำลังพัฒนาทั้งหลายรวมทั้งด้วยเรื่องด้วยนั้นจะมีพัฒนาการทางการเมืองไปอย่างไร เพราะการพัฒนาทางการเมืองหรือการที่การเมืองพัฒนาขึ้นนั้น หมายความว่าเรามีวิถีทางการเมืองที่สงบขึ้น มีชีวิตที่สงบสุขปลอดภัยมากขึ้น ขณะสภาพการเมืองเช่นนี้อาจไม่ได้หมายถึงการเป็นประเทศไทยที่ร่าเริงทางเศรษฐกิจก็ตาม การแบ่งกลุ่มประเทศไทยพัฒนาแล้วและประเทศไทยกำลังพัฒนาในที่นี้ จึงเน้นที่พัฒนาการทางการเมืองมากกว่าในทางเศรษฐกิจ

#### 4. การจัดประเภทของระบบการเมือง

ระบบการเมืองเดิมระบบนี้มีทั้งเอกลักษณ์และความแตกต่างไปในเดิมระบบทะเบียนเปลี่ยนแปลง ได้ตลอดเวลา ประเทศไทยก็ถูกเป็นตัวอย่างของการทดสอบระหว่างธรรมเนียมปฏิบัติเก่าแก่กับสมัยใหม่ที่มีอยู่ในองค์การและพฤติกรรมทางการเมือง ฝรั่งเศสซึ่งเป็นประเทศไทยเดิมแก่มีความต่อเนื่องทางการเมืองมาต่อติดกันทั้งที่เกิดความเปลี่ยนแปลงในระบบและการแตกแยกในทางการเมืองอยู่ภายใต้อดีตสถาปัตย์ใช้เวียดเป็นประเทศไทยที่ขาดระบบคอมมิวนิสต์ขึ้นเป็นประเทศไทยเดิม การปกครองของพรรคควบคุมทั้งระบบการเมืองของตนเอง และรวมไปถึงนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยอีก ๑ ศตวรรษนับเป็นเวลาหลายปี กระทั้งระบบนี้ได้ล้มลายลงในช่วงปี 1990-1991 ส่วนอินเดียเป็นประเทศไทยคอมมิวนิสต์ที่มีประชากรมากที่สุด ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวชนบท ในใช้ชีวิตรั้งแรงงานตามแนวทฤษฎีของมาร์กซ์ เมอร์มนีและผู้บุญมีระบบประชาธิปไตยที่มีฐานะนั่นคง และประสพความสำเร็จ

อย่างรวดเร็วหลังจากที่ได้ถูกปราบปรามและสั่นศัลย์ระบบเมื่อเป็นฝ่ายแพ้ในสังกัดโอลิมปิกครั้งที่สอง

ญี่ปุ่นปีจุบันนี้มีรายได้ของประชากรต่อหัวที่สูงที่สุดในกลุ่มประเทศอุดรัฐทางภูมิภาค แต่เป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุด ซึ่งสูดพันจากการเป็นเมืองที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมายังประเทศญี่ปุ่นเพื่อชมวิวธรรมชาติ สถาปัตยกรรม อาหารพื้นเมือง และวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ถูกยกย่องด้วยรัฐบาลพอกเรือนและรัฐบาลห้ารัฐบาลเปลี่ยนไปมาหลายครั้ง

โดยเหตุที่ระบบการเมืองไม่ได้มีลักษณะที่ตรงกันทุกประการดังกล่าว การจัดกลุ่มของระบบการเมืองซึ่งมีจุดเด่นจากการลักษณะเพียงบางส่วนและในบางช่วงเวลาเท่านั้น การที่จะเข้าใจถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึงของระบบการเมืองได้ขั้นตอนนี้จะต้องศึกษาเบรียบเทียบ ซึ่งมีอยู่หลายแนวทาง แต่ในที่นี้จะยกมาอธิบายเพียงบางแนวที่มักนำมาใช้ศึกษาในเชิงของการเปรียบเทียบอยู่เสมอเท่านั้น

### 1. การแบ่งประเภทผู้ปกครองตามแนวคิดของอริสโตเตลลัส

อริสโตเตลลัส (Aristotle) เกิดในช่วง 384 ปี ถึง 322 ปีก่อน คริสตศักราช เป็นนักปรัชญากรีกซึ่งได้เขียนเรื่องต่าง ๆ ไว้มากนัก ทั้งในแนวชีววิทยา, ธรรมชาติวิทยา, ฟิสิกส์, ปรัชญา และรวมทั้งการเมืองด้วย ผลงานสำคัญของเขาระบุคสตร์ ก็คือเรื่องการเมือง (Politics) ที่ได้เขียนวิเคราะห์ระบบสังคมของมนุษย์และปรัชญาในการการเมืองที่เป็นรากฐานสำคัญมาจนทุกวันนี้

ผลงานของอริสโตเตลลัสในหนังสือเรื่องการเมือง เผมที่สามและสี่ที่สี่ ได้แบ่งกลุ่มผู้ปกครองโดยมีค่าความสำคัญเป็นแนวทางในการแบ่งประเภทก็คือ ใครปกครอง (who rules) ปกครองโดยฐานะ (on whose behalf)

ใครปกครอง นี้ได้นับได้จากจำนวนผู้ปกครองคือ ปกครองคนเดียว, สองสามคน หรือหลายคน ส่วนค่าความที่ว่าปกครองโดยฐานะให้นั้นมีมาจากผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปกครอง ว่าเพื่อประชาชนทุกคนเป็นส่วนรวมซึ่งเป็นการมองในด้านที่ดี หรือเพื่อคนเองเท่านั้นเป็นการมองในด้านที่ไม่ดี

ในข้อเท็จจริงนั้น กันที่มีฐานะคือจะมีเพียงจำนวนน้อย และคนส่วนใหญ่นั้นจะมากจนกว่า เป้าหมายของกลุ่มคนจำนวนน้อยที่ปักกรองเพื่อความมั่นคงของกลุ่มคนนั้น เรียกว่า ชาติป้าดิช (Oligarchy) ในขณะที่เป้าหมายของการปักกรองคนส่วนรวมอย่างเสรี นั้นเรียกว่า ประชาธิปไตย (Democracy)

อธิส トイเดล ได้แยกแข่งกันและลักษณะสู่ปักกรองจากค่าถ่วงในสองประเด็นดังกล่าวนี้ และแบ่งลักษณะสู่ปักกรองออกได้เป็น 6 รูปแบบด้วยกัน (ตามแผนผังที่ 1.1) -

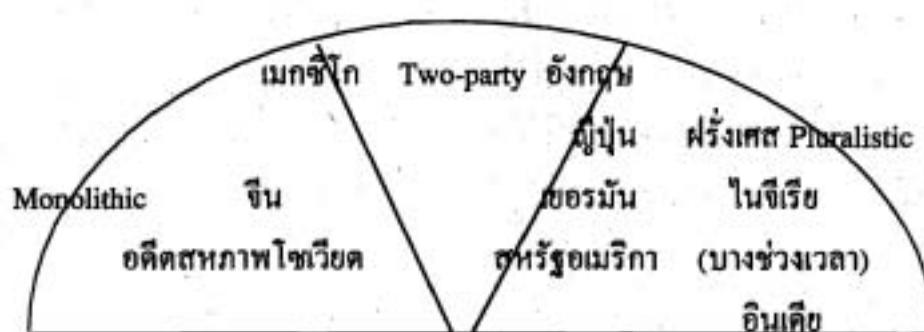
ประชาธิปไตยทั้งใหม่รวมทั้งในสหราชอาณาจักรที่เรียกว่าอยู่ในกลุ่ม 3A แต่ทุกระบบนั้น กลุ่มคนที่มีส่วนในการปักกรองโดยตรงหรือครอบจ้ำกระบวนการทางการเมืองโดยตรงได้นั้นมักจะมีจำนวนน้อย กลุ่มคนเหล่านี้บางครั้งก็เรียกว่าชนชั้นนำทางการเมือง (political elite) ชนชั้นนำอาจมีความใกล้ชิดกับกลุ่มคนภายนอก เช่น ระบบทอพิช (aristocratic), หรือคอมมิวนิสต์ ระบบพาร์คเดิบวาร์อีระบบที่ทหารครอบจ้ำก็ได้ในกรณีเหล่านี้จะคล้ายกันกับระบบ เอกอนุภาพ (monolithic) คือ ทัศนะทางการเมืองมีเพียงค้านเดียวท่านนี้หรือเป็นทัศนะที่ถูกจำกัดไว้ ในระบบอื่นชนชั้นนำจะมีทัศนะที่เปิดกว้างไปสู่แต่ละคนมีความแตกต่างหลากหลายหรือมีนานาทัศนะ ชนชั้นนำซึ่งไม่ได้มีเพียงสามาชิกจากกลุ่มเดียวเท่านั้นแต่มาจากการหลากหลายกลุ่มแต่ละคนสามารถรวมแข่งขันกันและวงหาอำนาจทางการเมือง ระบบเช่นนี้เป็นคือโอกาสให้มีทางเลือกที่มาจากการแข่งขันกันหลาย ๆ กลุ่ม เป็นระบบที่รู้จักกันว่าเป็นพหุภาคี (pluralistic) (ดูภาพ 1)

## ตาราง 1 การแบ่งกลุ่มแบบอธิสโตร์เดล

จำนวนผู้ปกครอง	A	B	C
	ปกครองเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม	ปกครองเพื่อ ประโยชน์ส่วนตน	กลุ่ม สังคม
1. หนึ่ง	Monarchy	Tyranny	King
2. จำนวนเล็กน้อย	Aristocracy	Oligarchy	ผู้มีฐานะดี
3. จำนวนมาก	การเมืองหรือ ประชาธิปไตย	Democracy	คนของชน

(Curtis, 1997, p. 3)

ภาพ 1 Monolithic, Pluralistic และระบบพ驴ค



(Curtis, 1997, p. 4)

### 4.1 รัฐธรรมบูญที่เป็นประชาธิปไตย

เราจะพบว่าหลายประเทศที่อ้างตนว่ามีการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นยังไม่มีความชัดเจนแน่นอนดังเช่นประชาธิปไตยของประชาชนในอุรุกวัยด้วยประวัติศาสตร์อุบัติเหตุในเยเมนในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองและจัดได้ว่าเป็นรูปแบบเผด็จการมากกว่า เช่นนี้เป็นต้น

รัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญบางอย่างอีก  
ด้วย คือ มีการเลือกตั้ง โดยเสรี หมายถึงมีผู้คนกรอกแบบลงชื่อตัวเองเพื่อเข้ารับการเลือกตั้ง มีฝ่าย  
ด้านทางการเมืองที่สามารถวิพากษ์วิจารณ์การเมืองได้โดยเสรี หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน  
ที่เป็นอิสระไม่ถูกตรวจสอบความคุณอย่างเข้มงวดควบคู่กัน ประชาชนสามารถแสดงความคิด  
เห็นของตนได้โดยเสรีและสามารถเลือกปฏิบัติความชอบความเชื่อของตนได้ สิทธิส่วน  
บุคคลและสิทธิของพลเมืองได้รับการยอมรับ มีเสรีภาพในการรวมกลุ่มในสังคมได้อย่าง  
หลักหลาดโดยไม่มีก่อหนี้ก่อหนี้ในสังคมที่อยู่ในฐานะที่ครอบจ้าวอยู่ ทหารไม่ก้าวเข้า  
ต่อการเมือง ขึ้นบันในระบบและอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้นำทางการเมือง การเปลี่ยน  
แปลงทางการเมืองเกิดขึ้นด้วยกระบวนการที่สงบสันติ หลักกฎหมายที่เป็นกลางต่อทุกฝ่าย

ในรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ศูนย์หน้าที่บังคับใช้  
กฎหมายนั้นต้องมีฐานะอยู่ภายใต้กฎหมายนั้นด้วย การกระทำของรัฐบาลทุกอย่างจะต้องถูก  
ต้องตามกฎหมายและต้องถูกควบคุมโดยระบบอิสระที่ถูกต้องเหมาะสม อิสระดังกล่าวเนี่ย  
อาจหมายถึงระบบศาลทั่วไปหรือหลักนิติธรรม (rule of law) ในสหราชอาณาจักรและอังกฤษ  
หรือโดยกฎหมายหลัก (basic law) ของเยอรมัน หรือศาลปกครอง (Conseil d'Etat) ใน  
ฝรั่งเศส

รัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยมักจะมีในประเทศที่เก่าแก่และประเทศที่มี  
พัฒนาการทางการเมืองแล้ว หรือในกลุ่มประเทศที่ได้รับอิทธิพลมาจากการประทุมสัมมันซ์เป็น  
ส่วนใหญ่ ประชากรโดยจำนวนถึง 5.8 พันล้านคนนี้จะมีประชากรประมาณ 50% ที่อยู่ภาย  
ให้ระบบของรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย 40% อยู่ในระบบพระคติของหัวหรือผู้ปกครอง  
คนเดียว และอีก 8% อยู่ภายใต้ระบบทหาร

#### 4.2 ระบบเหล็กของการอ่านนิยม

ระบบเหล็กของการอ่านนิยมนิยมอาจมีอยู่ในประเทศที่ไม่มีธรรมเนียมปฏิบัติหรือมี  
มาตรฐานของรัฐธรรมนูญอยู่ในประเทศนั้น เพราะว่าไม่มีการตรวจสอบถึงความต้องการใน  
เสรีภาพ หรือ เพราะว่ามีก่อหนี้ก่อหนี้เล็ก ๆ ที่ครอบจ้าวอยู่ในกระบวนการทางการเมืองนั้น  
อยู่ สภาพเหล็กของการอ่านนิยมจากการนิรสูบชาติประชาธิปไตยที่ไม่มีคงหรือไม่มีประสิกษา

จากความต้องการที่จะใช้อุดมการณ์ย่างหนึ่งย่างใดลงไปในสังคมให้ได้ผลหรือจากปฏิกริยาต่อต้านความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและความอ่อนแหนหรือผลจากการพ่ายแพ้สังคม

ภาษาใต้ระบบเหล็กการอ่านนิยมนี้ กิจกรรมทางการเมืองจะถูกควบคุม ต่อทุกชนิดอยู่ภายใต้การตรวจสอบ อิฐภาพมีอยู่อย่างจำกัด ไม่มีข้อมูลให้มีระบบฝ่ายค้านอย่างเป็นทางการ การวิพากษ์วิจารณ์กระทำได้น้อยมาก รวมทั้งการไม่มีสถาบันรัฐสภาหรือมีแต่ชื่อโดยไม่มีบทบาทตามความหมายที่แท้จริง การใช้อ่านนี้อยู่เฉพาะในกลุ่มแกน ๆ เช่น สู่น้ำหน้า, กนของพรรค, ข้าราชการ หรือผู้นำศาสนา แต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจนั้นอาจมีความเป็นอิสระในบางลักษณะ วัฒนธรรมหรือประเพณีบางอย่างอาจทำให้ได้บ้าง การเดินทางทั้งในและนอกประเทศก็อาจทำให้เข่นกัน ระบบการปกครองในสหใหม่ยังมีลักษณะดังกล่าวเนื่องจากประชาธิรัฐ ในกลุ่มตะตินอเมริกาในอดีตนั้นได้ขับสั่งหรือยกเลิกพระราชบัญญัติเมือง ควบคุมตรวจสอบหนังสือพิมพ์และฝ่ายตรงข้ามถูกห้ามและถูกบังคับนี้เป็นคัน

เหลือการอ่านนิยมนิยมบางระบบนั้น ผู้นำหรือพระครisten เมืองเหลือการได้รับการสนับสนุนจากประชาชนบางส่วนและสนับใจที่จะปฏิรูปเศรษฐกิจหรือสังคม บางระบบนั้นมีความเชื่อบางอย่างโดยเฉพาะ หรือเป็นแนวปฏิบัตินอกกว่าจะเป็นแนวคิด เช่น ในลาดินอเมริกามีระบบบรรษัทรัฐ (Corporative state) ซึ่งมีทั้งลักษณะชาตินิยมและการปฏิรูปสังคมทั้งสองอย่างประกอบกัน

ระบบอ่านนิยมนิยมรูปแบบอื่นนอกจากนี้ก็มี เพื่อการทหาร จากประวัติศาสตร์ที่มีมาจนจะเห็นว่าทหารกีตันใช้ต่อการเมือง โดยมักใช้กำลังทหารหรือพยายามเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมือง ในเรื่องและตะวันออกกลางในอดีตที่เคยมีมาจนถึงปัจจุบันนี้จะเป็นรูปแบบอื่นจะแยกออกจากกันได้ยาก สถาบันพระมหากษัตริย์จะต้องรวมทั้งฐานะผู้ปกครองและการควบคุมกองทัพไว้ด้วยทั้งสองด้าน ทหารมักจะก้าวเข้ามาในกลุ่มนักการเมืองและนักจะอยู่ในกลุ่มอนุรักษ์หรือฝ่ายขวา ผู้นำทางการเมืองบางคนมักจะติงทนเองเข้าไปอิงกับทหารหรือขึ้นอยู่กับแนวทางของฝ่ายทหารด้วย เช่น ในครุฑี ช่วงปี 1908 และ 1960 รัฐธรรมนูญในตะตินอเมริกาทำให้ทหารมีส่วนในการรับรองอ่านจากองรัฐธรรมนูญด้วย ปี 1983 ประเทศไทยในตะตินอเมริกา 13 ประเทศจาก 19 ประเทศอยู่ภาย

ให้ระบบการปักครองของท่าอากาศยานในปี 1991 ไม่มีแอร์ เห็นเดียวกันกับทุกประเทศในอาฟริกากลางที่มีรัฐบาลผลเรื่องปักครองทึ่งสืบและบทบาทท่าอากาศยานได้ลดลงไปแล้ว

ในบางครั้งผู้นำทางท่าอากาศยานนั้นเป็นผู้ที่มีความชื่อธรรมากกว่า มีความสามารถมากกว่าและมีฐานะตำแหน่งสูงกว่าในองค์กรระดับชาติ ซึ่งอาจปิดนักการเมืองหรือผู้ปักครองที่เป็นพลเรือนที่คนเรื่องเป็นผู้ที่มีอำนาจไปพิเศษทางหรือไม่มีประสิทธิภาพ การกระทำเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ในภาวะที่การเมืองอ่อนแ้อย่างเนื่องมาจากการแฉกทางการเมืองที่ไม่สามารถรวมกันได้เสียหรือการเมืองที่มีภาวะวิกฤติอย่างต่อเนื่อง หรือประเทศที่ตกอยู่ในภาวะการแท้ทั้งคราว

#### 4.3 ระบบเพศของการเบ็ดเสร็จ

รูปแบบสำคัญบางอย่างในระบบคอมมิวนิสต์ในสหภาพโซเวียตถูกสถาปนา ระบบฝ่ายซ้ายในอิตาลีและระบบนาซีในเยอรมันนี นับว่าเป็นลักษณะของเพศของการในแนวใหม้อีกแนวทางนึงที่เรียกว่า เพศของการเบ็ดเสร็จ แนวทางซึ่งเกิดขึ้นในยุคพัฒนาระยะที่ 20 นี้ เป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมที่มีลักษณะครอบจ้าวโดยมีองค์กรของพรร同胞ที่เป็นกลไกที่ทำงานเพื่อปลูกฝังและดำเนินการในทางการเมืองในลักษณะก้าวไว้

#### ตาราง 2 เพศของการเบ็ดเสร็จ

##### ลักษณะสำคัญคือ

- ผู้นำเดียวซึ่งมีอิทธิพลครอบจ้าว
- ระบบพรรครักเดียว
- แนวคิดที่มีรากฐานในเรื่องชนชั้น ชาติพันธุ์ หรือชาติ
- รัฐควบคุมเหนือเศรษฐกิจ
- การผูกขาดควบคุมระบบสื่อต่างๆ
- มีระบบการควบคุมตรวจสอบ
- ตำรวจลับที่มีอำนาจ
- ก้ายกักกัน

(Curtis, 1997, p. 16)

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้ทำให้ระบบเพื่อการเบ็ดเสร็จนั้นแตกต่างจากเพื่อการอ่านานิยมกล่าวก็อ ให้การเบ็ดเสร็จพยายามจะควบคุมพฤติกรรมทั้งหมดและองค์กรทุกองค์การรวมไปถึงตัวบุคคลให้อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มผู้ปกครอง ในขณะที่ระบบอ่านานิยมนั้นยังคงให้บุคคลหรือกลุ่มนี้ความเป็นอิสระอยู่บ้างหรือพอเมื่อย่อเข้าจำกัดระบบเพื่อการเบ็ดเสร็จก็อ ลักษณะของอ่านานิยมควบคุมอยู่เหนือนิสัยคนโดยรวม ทั้งในด้านความคิดการกระทำหรือทั้งร่างกายและจิตใจของคนทุกรุ่นวัย

จากการที่ 2 จะเห็นว่า ระบบเพื่อการเบ็ดเสร็จจะรวมอ่านางไว้ในมือของคนหนึ่งคนใดหรือ กลุ่มนหนึ่งกลุ่นใด โดยเฉพาะท่านนี้ และจะจัดฝ่ายตรงข้ามให้หนดไป มีการควบคุมระบบการสื่อสารกันมาก ควบคุมทิศทางการวางแผนในทางเศรษฐกิจด้วยส่วนกลางที่มีอ่านานิยม ใช้แนวทางศาสตร์เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของตนแม้ว่าจะไม่ได้ใช้หลักศาสตร์ก็ตาม ใช้การบังคับ การคุกคามข่มขู่ด้วย ด้วยลับ ไม่ค่ายกักกัน รวมทั้งการบังคับใช้แรงงานด้วย การกำหนดให้มีแนวคิดเดียวและมีเพียงพรรครัฐเดียวทำให้ต้องกำจัดการแตกแยก แม้จะมีข้อกังวลในพรรครัฐเดียวกันก็ตาม และไม่ยินยอมให้มีมาตรฐานของอุดมการอื่น ๆ นอกเหนือไปจากหลักการของพรรครัฐหรือผู้นำพรรครัฐที่มีอยู่นั้น

ระบบการปกครองที่นับว่าเป็นต้นแบบของเพื่อการเบ็ดเสร็จที่โคลาเด่นชัดเจนนั้นมีอยู่ 3 แบบ ได้แก่ ระบบเยอรมันน้ำชา, ระบบฟาร์ซิสต์อิตาลี และสหภาพโซเวียตในยุคของ斯ตาลิน แม้ว่าทั้งสามระบบนี้จะมีแนวคิดแตกต่างกัน จุดประสงค์และแรงบันดาลใจในลักษณะต่างกัน แต่ทั้งสามระบบนี้มีพฤติกรรมการปกครองแบบเพื่อการที่เด็ดขาดและเชื่อมั่น นิสัยจะโคลาเด่นโดยเฉพาะที่ขัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับระบบเพื่อการอ่านานิยม ซึ่งกว่าจะนับว่าเป็นระบบเพื่อการอ่านานิยมบางครั้งอาจอ้างอิงถึงความเป็นประชาธิปไตยดังเช่นกรีกที่พบเห็นได้ในยุคหลัง ๆ ในกรีซ สเปน และปอร์ตุเกส ลักษณะเช่นนี้จะไม่มีอยู่เลยในระบบเพื่อการเบ็ดเสร็จ

#### 4.4 ระบบคอมมิวนิสต์

การจัดประเภทของระบบการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์นั้น เป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสาธารณรัฐโซเวียต และรวมทั้งในการวิเคราะห์ทฤษฎี

การเมืองด้วย แนวทางคอมมิวนิสต์ปีจุบันนี้จะอิงแนวคิดมาร์ก-เลนิน แนวคิดของการลั่นนาร์กซ์ (Karl Marx 1818-1883) ที่ว่าทุนนิยมนั้นจะถูกถ้มถางลงโดยการปฏิวัติของชนชั้นแรงงาน และจะถูกกดแท่นด้วยระบบของการไม่มีชนชั้นตามแนวคิดมิวนิสต์นิยมภายหลัง การเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมนิยมแล้ว จากความสามารถของแต่ละคนมาสู่ความต้องการของแต่ละคน (From each according to his ability to each according to his needs)

ส่วนเลนิน (Lenin 1870-1924) นั้นได้เรียกร้องให้สร้างศูนย์รวมอำนาจและพรรครปฏิวัติที่มิวนิย์เข้มแข็ง หลักการสำคัญของเขาก็คือ ประชาธิปไตยรวมศูนย์ (democratic centralism) ที่หมายถึงการที่สมาชิกทุกคนของพรรคจะต้องมุ่งสู่นโยบายส่วนกลางของพรรคร่วมกัน พรรครัฐเชิญชี้แจงทำการปฏิวัติได้สำเร็จในปี 1917 นั้น เป็นต้นแบบของพรรคคอมมิวนิสต์ทุกแห่งทั่วไปประเทศที่ปกครองด้วยพรรคคอมมิวนิสต์ และไม่ใช่พรรคคอมมิวนิสต์ด้วย

ในอดีตสหภาพโซเวียต พรรคคอมมิวนิสต์ได้ใช้อำนาจความคุณพึงในระดับรัฐ ในระบบการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม รวมไปถึงองค์กรทางสังคมทุกองค์กร และทุกๆ ปัจจัยของการสื่อสารมวลชนอีกด้วย โดยเฉพาะภายในรัฐสตาลิน (1879-1953) มีการควบคุมอย่างเต็มที่

สหภาพโซเวียตยังได้ควบคุมนโยบายและการดำเนินการของพรรคคอมมิวนิสต์ ที่จัดตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม 1917 นี้ อาทิ แนวคิดมาร์กซ์-เลนิน ในเรื่องคณะกรรมการกลาง (politburo) โรงงานทุกแห่งเป็นของรัฐและการเกณฑ์แรงงานให้กับการควบคุมร่วมกัน ตักษะ เช่นนี้สรุปได้ว่า มีกรอบอำนาจเดียวที่มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงมอสโคว์

คอมมิวนิสต์เริ่มนีการแยกแขนงแนวคิดกันในปี ก.ศ. 1960 พรรคคอมมิวนิสต์ในระบบการปกครองที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์ เช่น ในอิตาลี, สเปน และในฝรั่งเศส (ในบางช่วงเวลา) ต่างก็มีความเป็นอิสระต่อกันและแสดงความเห็นได้แจ้งกับสหภาพโซเวียตด้วยหลายครั้ง นางพรรค เช่น พรรคยูโรคอมมิวนิสต์ (Eurocommunist) ได้ประกาศความเชื่อถือกระบวนการประชาธิปไตยและยอมรับการเลือกตั้งโดยเสรี และยอมรับผลการตัดสินใจมาจากการเลือกตั้งด้วยแนวว่าด้วยนั้นพรรคของตนกำลังอยู่ในอำนาจก็ตาม

ในปี 1948 นายพอลติโอล (Tito) ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ ยูโกสลาเวีย ปฏิเสธการรับคำสั่งจากสหภาพโซเวียต และถูกขับออกจากบวนการคอมมิวนิสต์สากล การแตกแยกของบวนการคอมมิวนิสต์สากลที่สำคัญ ก็คือ การแตกแยกระหว่างสหภาพโซเวียตและจีน เมื่อว่าที่สองฝ่ายจะอัดแนวทางมาเรกซ์-เลนิน ร่วมกัน แต่ต่างก็มีแนวคิดและเบ่งชันกันเป็นผู้นำในบวนการคอมมิวนิสต์สากลรวมไปถึงการวิวัฒนาปัญญาชัยแคนท์ติดต่อกันอยู่ด้วย

ไม่นานมานี้ความเปลี่ยนแปลงสำคัญได้เกิดขึ้นทั้งในจีนและอดีตสหภาพโซเวียต รวมไปถึงการล่มสลายของระบบคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออกด้วย เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า การล้มเหลวของระบบเหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อสหภาพโซเวียตไม่ได้ใช้กำลังเพื่อยุทธหัตถ์ อำนวยและการมีอภิสิทธิ์ในฐานะผู้นำของ ระบบคอมมิวนิสต์ รัฐต่าง ๆ ในยุโรปตะวันออก ได้หันมาของดีระบบตลาดในทางเศรษฐกิจ และบางส่วนก็ได้รุ่งไปสู่ระบบประชาธิปไตยมากขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจในช่วง ก.ศ. 1980 ในสหภาพโซเวียตนี้ແຕกรากอุกมาชา กันโดยการเปิดกว้าง (glasnost) และการปรับโครงสร้างใหม่ (perestroika) โดยนายมิคาอิล กอร์บัชเชฟ (Mikhail Gorbachev) ผู้นำของโซเวียต แต่การดำเนินนโยบายนี้ก็ประสบกับปีด้วยความรุนแรง ความทุ่งหนิงภายในตลอดจนความพยายามที่จะให้กันสัมผู้นำในการปฏิริบูดเมื่อเดือนธันวาคม ก.ศ. 1991 กอร์บัชเชฟผู้ซึ่งพยายามจะรักษาสหภาพนี้ไว้ก็ได้ถูกอกในเดือนธันวาคม ก.ศ. 1991

ภาวะซักรังน้ำทางเศรษฐกิจในโซเวียตเริ่มก่อตัวขึ้น การผลิตสินค้าขาดดุลสูง และไม่มีประสิทธิภาพ เกิดการเริ่บกู้องที่จะหาดูดพื้นจากการกุมบังเหียนทางเศรษฐกิจโดยส่วนกลางและภายใต้การควบคุมโดยรัฐเพื่อนำไปสู่การตลาดเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งเสริมการเกษตรและธุรกิจส่วนภาคเอกชน ให้มีมากขึ้น การควบคุมทรัพยากรทั้งหมดนั้น "ไม่สอดคล้องกับนโยบายการไปสู่ความทันสมัย และระบบเศรษฐกิจอุดตันใหม่ รวมถึงให้การให้ผลประโยชน์ของข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างเสรี และให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจด้วย

การใช้นโยบายการเปิดกว้างทำให้การปกครองโดยพรรคคอมมิวนิสต์พรรครดีเยวและประชาธิปไตยรวมศูนย์เริ่มลดระดับความเข้มงวดลง การควบคุมในทางการเมืองลดระดับลง มีการแข่งขันระหว่างกลุ่มและแนวคิดทางการเมืองมากขึ้น การกลั่นกรองตรวจสอบ

สอนกีฬอนอกถัดลง นิการอภิปรายที่เปิดกว้างรวมไปถึงการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของทางการได้ด้วย แนวคิดมาร์กซ์-เลนินไม่ได้เป็นสิ่งที่แต่ต้องไม่ได้ออกต่อไป นิการประท้วงการเลือกตั้ง และเปิดพรบเด่นเพื่อให้ประชาชนเดินทางไปมาได้โดยอิสระเข็ม โครงสร้างทางการเมืองของสหภาพโซเวียตเริ่มแบรสภาพ นิแนวคิดชาตินิยมเกิดขึ้นในสาธารณรัฐหลายแห่ง นิการแสดงออกถึงความเป็นชาติพันธุ์และศาสนาในลักษณะเฉพาะของคนมากขึ้น ในที่สุดสาธารณรัฐต่าง ๆ ได้เปลี่ยนฐานะเป็นรัฐอิสระ หลังพ้นจากสหภาพโซเวียต (Soviet Union) และฐานะของสหภาพโซเวียตที่ถูกแทนที่ด้วยฐานะใหม่ที่เรียกว่า เครือขักรภาพแห่งรัฐอิสระ (Commonwealth of Independent States) ในเดือนธันวาคม ก.ศ. 1991 โครงสร้างใหม่นี้เป็นการรวมตัวของสาธารณรัฐเดิม ๆ ในลักษณะหลวม ๆ เท่านั้น ยังคงให้สหพันธรัฐรัสเซีย (Russian Federation) อยู่ในฐานที่ได้ถูกลอกอ่านจากหน้าที่ซึ่งเคยเป็นของสหภาพโซเวียตมาก่อน

ระบบคอมมิวนิสต์เดิมได้ถูกปรับเปลี่ยนไปหลังครั้งโภช่วงการเปลี่ยนผ่านของระบบการปกครองในช่วงที่ก่อตัวมาห้ามต้นนี้รัสเซียในบุคคลของบอริส เพลทจิน (Boris Yeltsin) ในปี 1990 ได้กระชาข้อความจากการตัดสินใจทางเศรษฐกิจออกไปสู่ระดับเอกชนมากขึ้น รัฐธรรมนูญใหม่ชี้แจงขึ้นในปี 1993 ได้สร้างรูปแบบของสหพันธรัฐรัสเซียให้เป็นประชาธิปไตยในที่สุด

จนในวันนี้ นิสภาพการเมืองที่ยังแยกขั้นด้วยเช่นกัน จินภาษได้แนวทางของเนมاءเจือดุงในตลอดระยะเวลา 30 ปีมาแล้ว ที่คือ มีลักษณะเป็นระบบเหล็กการเบ็คเสริฟ ซึ่งควบคุมทั้งในทางเศรษฐกิจ ตลอดไปถึงชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละคน ระบบการจัดสรรงาน การตัดสินใจโดยรัฐในเรื่องการผลิตทั้งในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม พรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งประกอบด้วยสามอาชีพที่มีจำนวนไม่เกิน 5% ของประชากรทั้งหมด มีความจริงกักดี ลึกมั่น นิวัฒน์เจ็บปวด เป็นกุญแจที่สำคัญต่อการเมือง กิจกรรมในทางการเมือง และสืบทอดกันนิค นับตั้งแต่ช่วงปลายปี 1970 การปฏิรูปทางเศรษฐกิจได้กระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) เพิ่มขึ้น การควบคุมจากส่วนกลางลดลง บทบาทของหน่วยการปกครองเขตเมืองและระดับจังหวัดขยายมากขึ้น จำนวนคนทำงานในภาคเอกชนมีเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ภาคเอกชนมีสัดส่วนซึ่งมากอยู่ใน

ภาคอุดสาหกรรมและการผลิตอื่น ๆ ของประเทศไทย จะเห็นได้ว่าการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจและการแข่งขันในตลาดเสรีซึ่งหมายถึงให้การกำหนดราคาสินค้า การเก็บคุณสินค้า และธุรกิจภาคเอกชนเป็นไปโดยเสรีซึ่งคงมีขึ้นได้ภายใต้ระบบการปกครองเพื่อการดำเนินนโยบาย แม้ว่าระบบนี้จะเป็นการควบคุมโดยภาครัฐเดียว คือ พระรัชดาภิเษก เป็นศูนย์กลางการตัดสินใจ แต่ก็ไม่มีการวางแผนทางเศรษฐกิจจากส่วนกลางอีกต่อไป ลดขั้นตอนการควบคุมต่าง ๆ ลง ทั้งยังเปิดให้แข่งขันเพื่อสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการพัฒนาและมีส่วนร่วมเข้าแข่งขันมากขึ้น เป็นดัง

ปัญหาในการจัดประเภทของการปกครองในระบบคอมมิวนิสต์หรือไม่ใช่ คอมมิวนิสต์นั้นซึ่งคงมีอยู่ในอิทธิพลของประเทศและนับว่าเป็นกลุ่มประเทศส่วนใหญ่ด้วย ซึ่งมี ทั้งที่เป็นระบบคอมมิวนิสต์ หรือประชาธิปไตยแบบตะวันตกด้วย นับตั้งแต่การประชุมบันดุง (Bandung Conference) ใน ก.พ. 1955 ซึ่งมีประเทศในอาฟริกา 29 ประเทศ และกลุ่มประเทศอาเซียน ได้พบปะอภิปรายในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันของชาติเหล่านี้ และเป็นกลุ่มที่เรียกว่าประเทศโลกที่สาม ในปัจจุบันนี้ก็กลุ่มประเทศนี้ส่วนใหญ่ได้รับอิสรภาพทางการเมืองนับตั้งแต่ ก.พ. 1945 เป็นต้นมา และถือว่าเป็นกลุ่มชาติที่เป็นกลุ่มอยู่ในระหว่างสองกลุ่มแรกที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในหัวข้อการจัดกลุ่มประเทศ

กลุ่มประเทศนี้มีประชากรรวมกันเป็นสัดส่วนข้างมากของประชากรโลกมีระดับความมั่งคั่งมากน้อยแตกต่างกันภายในกลุ่มเดียวกันอย่างมากคือ จากประเทศที่ร่ำรวย คือ มีป้อน้ำมัน เช่น ชาติอา拉เบีย ไปจนถึงที่ยากจนมาก คือ บังกลาเทศ รวมทั้งมีระดับการพัฒนาการเมืองที่มากน้อยต่างกัน สิ่งที่คล้ายคลึงของกลุ่มประเทศนี้ก็คือต่างไม่ยอมรับการมีฐานะเมืองขึ้นในทุกๆ แบบ สิ่งที่ร่วมกันคือเป็นอิสระในทางเศรษฐกิจและการเมือง และอยู่ในระบบของการสร้างชาติ

ข้อรวม 3	แนวการจัดกิจกรรมการเมือง การเมืองเปรียบเทียบที่สำคัญคือ
	- จำนวนและชนิดของผู้ปกครอง
	- วัฒนธรรมทางการเมือง
	- พัฒนาการทางการเมือง
	- ระบบเศรษฐกิจ
	- รัฐธรรมนูญแบบประชาธิปไตย
	- ระบบเผด็จการอ้างอำนาจ
	- เพศีกิจการเบ็ดเตล็ด
	- คอมมิวนิสต์, ไม่ใช่คอมมิวนิสต์และโลกที่สาม

## 5. กิจกรรมในการเมือง

ในการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบที่สำคัญ จะต้องศึกษาระบวนการเลือกตั้งทั้งหมด รวมทั้งพัฒนาการเมืองและกิจกรรมการเมืองต่าง ๆ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระบบการเลือกตั้งอย่างไร แม้ว่าในประเทศไทยที่ไม่เป็นประชาธิปไตยที่ซึ่งคงมีการเลือกตั้ง เพื่อแสดงถึงการรวมตัวของประชาชนภายใต้ระบบการเมืองที่เป็นอยู่ แต่ความหมายที่แท้จริงของการเลือกตั้งนั้นก็คือ จะต้องมีทางเลือกให้กับผู้อ่อนแหนวกเสียงเลือกตั้งได้ เช่น ด้วยบุคคล พรรครัฐ หรือประเด็นการเมืองการจัดให้มีระบบการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเที่ยงธรรม คือทำให้มีการเปลี่ยนรัฐบาลได้อย่างสันติ ทุกฝ่ายยอมรับการตัดสินใจนั้น และเสียงข้างหนึ่งจะต้องสามารถเป็นฝ่ายที่คัดค้าน ได้แข่งกับฝ่ายเสียงข้างมากได้ด้วย

การพัฒนาการเมือง หมายถึง จำนวนประชากรที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีเพิ่มขึ้น ด้วย ทำให้เกิดความเสมอภาคทางการเมืองมากขึ้น ผู้แทนที่ต้องขาดกฎหมายบังคับไปเพราะเหตุผลในทางศาสนา ฐานะทรัพย์สิน การศึกษาและเพศ นั้นควรจะลดลงอย่างไป การมีสิทธิออกเสียงไม่จำเป็นต้องกำหนดจากกฎหมายบังคับในเรื่องการมีทรัพย์สินและระดับการศึกษา

รวมทั้งการไม่ให้สูญเสียสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอาจจะมีอยู่ในบางประเทศนั้นก็ควรจะหมดไปด้วย อายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบางประเทศซึ่งแต่เดิมนั้นกำหนดที่อายุ 21 ปี ปัจจุบันนี้พบว่าในหลายประเทศ ได้ขยายสิทธิให้กับผู้ที่มีอายุต่ำกว่านั้นลงมา คือ อายุ 18 ปี เป็นต้น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มีทั้งในลักษณะของการเป็นสมาชิกพรรค การเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง ในหลายระบบนั้นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงได้ในบางกรณีด้วย วิธีที่รู้จักกันดีก็คือ การลงประชามติ เพื่อตัดสินใจเรื่องเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การเสนอร่างกฎหมาย โดยประชาชนและ การตรวจสอบนักการเมือง นอกจากนั้นก็ยังมีวิธีการสำรวจความคิดเห็น การแสดงความเห็นของกลุ่มชนต่อรัฐบาล และนักการเมือง และต่อนโยบายของรัฐบาล แต่ทุกระบบจะมีข้อกำหนดหรือกรอบของการมีส่วนร่วมโดยตรงจากประชาชน ไว้อย่างชัดเจน และรัดกุมด้วย เพื่อมิให้เกิดความวุ่นวายจากการแสดงออกโดยกลุ่มชนอย่างปราศจากหลักเกณฑ์และนำไปสู่การใช้กำลังเพื่ออาชานะกัน

### 5.1 ผู้แทนตามหน้าที่การงาน

ในยุคดั้น ๆ ของการมีส่วนร่วม สามารถนับว่า ผู้แทน กลุ่มชนชั้นทางฐานะของที่คิดที่ยึดครองอยู่ และได้เปลี่ยนเป็นผู้แทนของประชาชนในฐานะปัจจุบัน บุคคลแทนที่จะเป็นฐานะของผู้แทนกลุ่มอาชีพ ชั้นชั้นต่าง ๆ ในสังคม

รูปแบบผู้แทนโดยหน้าที่การงานที่ยังเป็นที่ยอมรับของแนวคิดฝ่ายซ้าย โดยเฉพาะกลุ่มสังคมนิยมและแนวคิดแบบพหุนิยมอยู่นั้นจะคำนึงถึงการประกอบอาชีพที่ต้องกันและกันเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบบริษัท (Corporate system) หรือรัฐบริษัท (Corporate state) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้ในกลุ่มประเทศอาณานิคมร่วมกัน ระบบผู้แทน หมายถึง ตัวแทนกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มอาชีพต่างๆ กลุ่มที่สนับสนุนระบบผู้แทนตามหน้าที่การงานเช่น ว่าการกำหนดระบบผู้แทนตามเขตที่นี่ที่ และโดยระบบ porrakn ไม่ได้ครอบคลุมไปถึงการคุ้มครองผู้คนของชุมชนอย่างแท้จริง บางประเทศ เช่น ฝรั่งเศสและเยอรมัน ได้ใช้การจัดตั้งสถาบันที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายระดับชั้น เพื่อกำหนดที่เป็นตัวแทนกลุ่ม

ผลประโยชน์ตั้งกล่าว สถาบันนี้มักจะมีขอบเขตอ่อนๆ จำกัด เช่น เป็นฝ่ายให้คำปรึกษาแนะนำโดยไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง แต่ก่ออุ่นผลประโยชน์ต่างๆ มักเห็นว่าการไม้นำการตัดสินใจทางการเมืองนั้นสามารถกระทำได้โดยผ่านทางรัฐบาลหรือรัฐสภา หรือกรรมการที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐต่างๆ มากกว่าที่จะผ่านสถาบันที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีอยู่

ดังนั้น ผู้แทนก่ออุ่นอาจพิจารณาเช่นนี้ว่าจะมีอยู่ในระบบคอมมิวนิสต์บางระบบเท่านั้น สถาบันนี้แทนกิจงานที่เคยมีอยู่ในยุคที่เป็นสถาปัตย์ในมีความหมายมากนักในทางปฏิบัติ ส่วนต่อไปจะต้องสานต่อ สถาบันในภาคอุตสาหกรรมและระบบเศรษฐกิจซึ่งเป็นองค์กรตัวแทนของภาคเกษตรกรรมมีบทบาทความสำคัญในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ความเป็นประชาธิปไตยในส่วนของชนชั้นแรงงาน จึงคาดว่าจะมีอยู่ในระบบของสถาบันนี้แทนกิจงานเพื่อตอบสนองนโยบายคุณงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในข้อเท็จจริงก็กลับกลายเป็นส่วนที่ถูกควบคุมโดยพรรครัฐคอมมิวนิสต์ไป

## 5.2 ผู้แทนความชอบเหตุพื้นที่

ผู้แทนความชอบเหตุพื้นที่นั้นมีให้หลายลักษณะ เช่น เป็นผู้แทนระบบแบ่งเขต และ ผู้แทนระบบรวมเขต เป็นต้น

ผู้แทนระบบแบ่งเขตนี้มักเป็นผู้แทนจากความชอบเหตุพื้นที่ขนาดเล็ก ปัจจุบัน ประชากรโดยเฉลี่ยแต่ละเขตใกล้เคียงกัน เลือกผู้แทนเขตตระหนึ่งคน วิธีการที่ใช้โดยทั่วไป เช่น ในสหราชอาณาจักร ก็คือ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นผู้ได้รับตำแหน่ง เป็นระบบพหุนิยม วิธีการนี้เป็นระบบที่ง่าย มีแนวโน้มที่จะจำกัดจำนวนพรรครักที่จะเข้าแข่งขัน เพื่อบรรลุให้เกิดการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพได้ พรรครักที่ชนะอาจมีที่นั่งเป็นเสียงข้างมากในส่วนที่ได้ ให้หลักการแล้วก็คือ จะทำให้มีรัฐบาลจากพรรครักเดียวที่เข้มแข็งได้โดยไม่จำเป็นต้องมีระบบรัฐบาลผสม แต่ระบบนี้ก็อาจได้รับผลไม่ตรงตามการคะแนนเสียงที่แท้จริง เช่น พรรครักที่ชนะการเลือกตั้งอาจมีคะแนนที่รวมกันแล้วเป็นเสียงข้างน้อยของคะแนนเสียงทั้งหมด โดยเฉพาะด้านมีหลักการที่ลงแข่งขันด้วยกัน

เสียงข้างมากในฝ่ายนิติบัญญัติอาจเป็นก่ออุ่นคะແນນเสียงข้างน้อยของจำนวนประชากร ซึ่งทำให้ผิดไปจากความคิดเห็นที่แท้จริงของประเทศได้ พรรครีพับลิกัน มักไม่ได้รับที่นั่งในสภาพระราษฎร์ไม่มีคะแนนเสียงมากพอในแต่ละเขต เห็นนี้เป็นด้าน

ส่วนอิกวิชันนั่ง ซึ่งรวมทั้งระบบการลงคะแนนสองรอบเข้าในฝรั่งเศสด้วยนั้น หมายถึงการที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้คะแนนเสียงข้างมากในรอบแรก จึงมีการลงคะแนนใหม่ในรอบสอง โดยตัดเอาผู้ที่มีคะแนนต่ำสุดในรอบแรกออก ทำให้คะแนนที่ชนะในรอบสองเป็นคะแนนเสียงข้างมากที่ขาดเจนได้

สูญแทนระบบรวมเขตคือ วิธีการที่ให้ผู้ใช้สิทธิเลือกสูญแทนจำนวนหนึ่ง เป็นอิกูปแบบหนึ่งของการเลือกสมาชิกสภาที่มีใช้อยู่ในหลายประเทศ ในเยอรมัน บุกไวร์นาร์ (1919-1933) และในอิตาเลียได้เกยใช้วิธีการเลือกตั้งสูญแทนทั้งชุดเสียทั่วประเทศ ในฝรั่งเศส บุคคลสาธารณะที่ต้องได้ใช้วิธีเลือกประมาณสองถึงห้าคน

**ระบบที่มักใช้ควบกันไปด้วยกัน** ไปด้วยก็คือ การคิดคะแนนในระบบสัดส่วน (Proportional Representation) จำนวนที่นั่งจะถูกน้ำมาตามจำนวนเสียงให้กับพรรคร่วมกัน ตามสัดส่วนของคะแนนเสียงที่ได้รับ วิธีนี้ทำให้มองเห็นสัดส่วนของความคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชนได้ แต่วิธีการเลือกตั้งและคิดคะแนนในระบบสัดส่วนนี้เป็นวิธีที่ทำให้เกิดระบบหลายพรรคร่วมกันต่อระบบหลายพรรคร่วมได้ ซึ่งผลที่ตามมาก็คือการมีรัฐบาลผสมจากหลายพรรคร่วม และเป็นเรื่องยากที่จะมีรัฐบาลจากเสียงข้างมากพรรคร่วมเดียวได้รัฐบาลในฐานะตั้งกล่าวนี้จะมีฐานะมั่งคงน้อยกว่ารัฐบาลจากพรรคร่วมเดียว ยกเว้นในก่ออุ่นประเทศแคนาดาในเวียทนามที่นับว่าเป็นข้อยกเว้น อิตาเลียเป็นตัวอย่างที่ขาดเจนของการมีรัฐบาลที่ไม่นั่ง ก่อตั้งก็มีการเปลี่ยนรัฐบาลถึง 55 ชุดในระยะเวลา 45 ปี ทุกประเทศที่ใช้ระบบสัดส่วนจะมีพรรคร่วมเมืองที่อยู่ในระดับสำคัญอย่างน้อยสี่พรรคร่วม นอกจากนั้นระบบสัดส่วนนี้ยังเป็นโอกาสให้พรรคร่วมจำนวนมากพยายามชี้จุดหรือข่าวจัดได้มีที่นั่งในสภาด้วย

ด้วยดามว่าระบบการเลือกตั้งใดที่จะเหมาะสมมากกว่ากันนั้น ระบบเลือกตั้งไม่ได้หมายถึงวิธีการในทางปฏิบัติแต่เพียงอย่างเดียว วิธีการเลือกตั้งแต่ละระบบควรจะมีความหมายที่สอดคล้องกับแนวคิดของระบบการเมืองด้วย ระบบการเลือกตั้งแบบเขตเดียวตนเดียวในสหรัฐอเมริกานั้น เพื่อที่จะลดจำนวนพรรคร่วมเมือง ในอังกฤษ การเลือกตั้งเพื่อให้

รัฐบาลมีฐานะนั่งคง และมีนโยบายของคนอย่างชัดเจน ระบบสืคส่วนจะนำไปสู่ระบบหลัก  
พรรค ซึ่งสะท้อนความแตกต่างหลักหลาดทางการเมือง และต้องการที่จะรักษาสถานะและ  
บทบาทของเดลต้าส่วนนี้ไว้ และไม่ส่งเสริมการมีรัฐบาลที่มีฐานะนั่งคงจนเกินไป

### 5.3 ก่ออุ่นผลประโยชน์

การศึกษาการปกครองเปรียบเทียบนั้นควรที่จะต้องพิจารณาด้วยว่าก่ออุ่นผล  
ประโยชน์เหล่านี้มีขั้นตอนหรือกระบวนการค้านในการเพื่อแสดงความต้องการข้อเรียกร้อง  
ต่าง ๆ ออกໄປสู่เวทีทางการเมืองและสู่รัฐบาลอย่างไร

การก่อคืนรัฐบาลนี้มีหลายลักษณะนับดึงแต่การก่อการขาดทุนราษฎร์ฯ, การใช้  
ความรุนแรง และการลูกปืนต่อสู้ หรือการสร้างขบวนการต่าง ๆ ในสังคม หรือการผ่านเข้าสู่  
ระบบพัฒนาการเมือง ตลอดจนการแสดงออกอย่างสงบสันติด้วย ก่ออุ่นผลประโยชน์นับว่า  
เป็นก่ออุ่นที่มีพลัง มีบทบาทในการต่อรอง หรือหุคหึ้งรัฐบาล หรือมิอิทธิพลโน้มน้าวต่อการ  
ตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายของรัฐบาลได้ ก่ออุ่นผลประโยชน์กล้ายเป็นเรื่องสำคัญและ  
จำเป็นที่มืออยู่ในระบบการปกครองยุคใหม่นี้

ก่ออุ่นผลประโยชน์มีลักษณะหลักหลาด บางก่ออุ่นมีองค์กรที่เป็นทางการในขณะ  
ที่บางก่ออุ่นไม่เป็นทางการ บางก่ออุ่นจัดตั้งเพื่อชุดประสานพิเศษเฉพาะกาลและสถาบ  
ตัวไปเมื่อหน่วยการกิจบางก่ออุ่นมีลักษณะเป็นองค์กรสาธารณะเกี่ยวข้องกับปัญหาบางเรื่องที่  
มีอยู่อย่างต่อเนื่อง บางก่ออุ่นเกี่ยวข้องกับประเด็นที่เป็นเรื่องของคนเฉพาะก่ออุ่นเท่านั้นในขณะ  
ที่บางก่ออุ่นเกี่ยวข้องกับปัญหาของคนส่วนรวมหรือมีผลกระทบต่อสังคมในระดับกว้าง บาง  
องค์กรอาจจะเกี่ยวข้องกับกลุ่มประโยชน์ในระดับระหว่างประเทศหรือระดับโลก หรือระดับ  
ชาติเล็กที่มี ก่ออุ่นผลประโยชน์บางก่ออุ่น เช่น ก่ออุ่นพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ก่ออุ่นเรียกร้องสิทธิ  
ศรี ก่ออุ่นเรียกร้องสิทธิมนุษยชน เป็นต้น เป็นก่ออุ่นที่เคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาสังคม

### 5.4 พระคยาเมือง

ก่ออุ่นผลประโยชน์นี้จะเกี่ยวข้องกับการเรียกร้องหรือโน้มน้าวการตัดสินใจของ  
รัฐบาลในบางประเด็น แต่บทบาทของพระคยาการเมืองจะมีมากกว่านั้น เพราะพระคยาการเมือง

จะเป็นผู้แสวงหาผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง รวมทั้งในการหาเสียงเลือกตั้ง จนถึงการเข้าไปมีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างเป็นทางการด้วย แต่ในบางครั้งพรรคร่วมเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ที่ถูกถ่ายกัน เช่น ในสมัยไวนาร์ประเทศเยอรมันนีที่มีพรรคร่วมของเยอรมัน (german Farmers, Party) ซึ่งเป็นลักษณะกลุ่มผลประโยชน์มากกว่า ในสหราชอาณาจักร มีกลุ่มต่อต้านการทำแท้ง ซึ่งกลุ่มนี้เป็นพรรคริทิชในชีวิต (Right - to - Life Party) ในอังกฤษ พรรคร่วมงานกับสหภาพแรงงานมีบทบาทที่สำคัญมากกว่า ไม่ใช่แค่ สามัญประකห้าในหกส่วนมาจากการร่วมงานและเงินสนับสนุนอีกประมาณ 80% ของพรรคร่วมงานจากสหภาพแรงงานเช่นเดียวกัน

ด้านของความแตกต่างของพรรคร่วมเมืองกับกลุ่มผลประโยชน์อาจเริ่มต้นพิจารณาจากภาระความด้วยของกลุ่มคนซึ่งมีความเชื่อในทางการเมืองบางอย่างร่วมกันหรือเพื่อสนับสนุนผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งของพรรคร่วมกับสามัญประคกรเมืองจะทำงานร่วมกันเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งและให้ได้มีอำนาจในการเมืองและพยายามรักษาผลลัพธ์ทางการเมืองนั้นไว้ พรรคร่วมเมืองจะต่อสู้แสวงหาผลลัพธ์ในการเมืองเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายและนโยบายในทางการเมือง

แนวทาง	พรรครัฐ
ลัทธิหรือแนวคิด	คอมมิวนิสต์, นาซี
ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ	พรรคริพับบลิกัน-สหรัฐอเมริกา พรรคราชนา
ศาสนา	อินเดีย (Lok Dal)
	พรรครัฐน้องมุสลิม (Muslim Brotherhood) อิสลาม,
	BJP-อินเดีย
ชาตินิยม	Scottish National Party, Party Quebecois
เชื้อชาติ	People's Progressive Party ก่ออาณา Tamil Federal
	Party-ศรีลังกา
เพื่อพันธุ์	Janata Dal-อินเดีย
ประดีนเด็ก	Green Party-เยอรมัน
การแบ่งแยก	- Japanese Liberal Democratic Party, Italian Christian Democratic Party
การเคลื่อนไหว	TANU-แทนซาเนีย

(Curtis, 1997, p. 21)

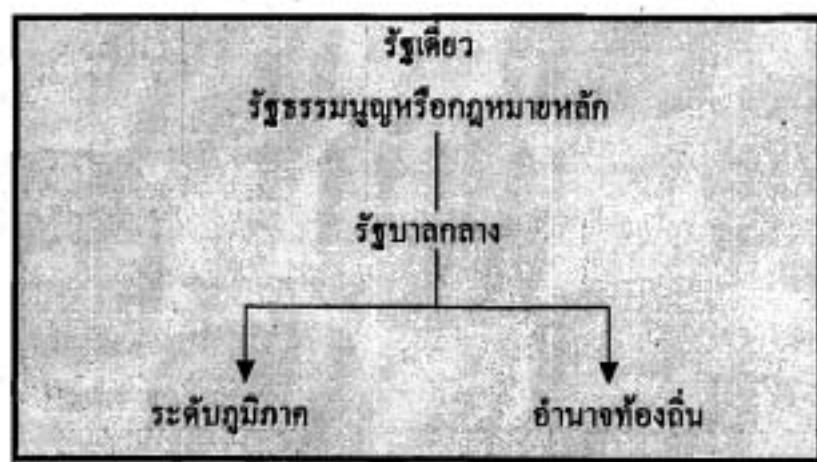
## ๖. สถานที่ทางการเมือง

ระบบการเมืองทุกรอบนจะมีพื้นฐานของการดำเนินการบางอย่างในลักษณะเดียวกัน แม้ว่าจะมีหลักการที่แตกต่างกัน สิ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่รู้จักในการศึกษาการปกครองระดับเมืองดันกีคือฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายคุ้มครอง อ่านจากนี้ที่โดยทั่วไปของฝ่ายนิติบัญญัติคือ การออกกฎหมายในปัญหาสาธารณูปะและออกกฎหมาย ฝ่ายบริหารเกี่ยวข้องกับดำเนินการในทางปฏิบัติ การนำกฎหมายไปบังคับใช้และการกำหนดนโยบาย ฝ่ายคุ้มครองเกี่ยวข้องกับการหาข้ออุตติในทางกฎหมาย การตัดสินข้อขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างเอกชน หรือระหว่างเอกชนกับรัฐ

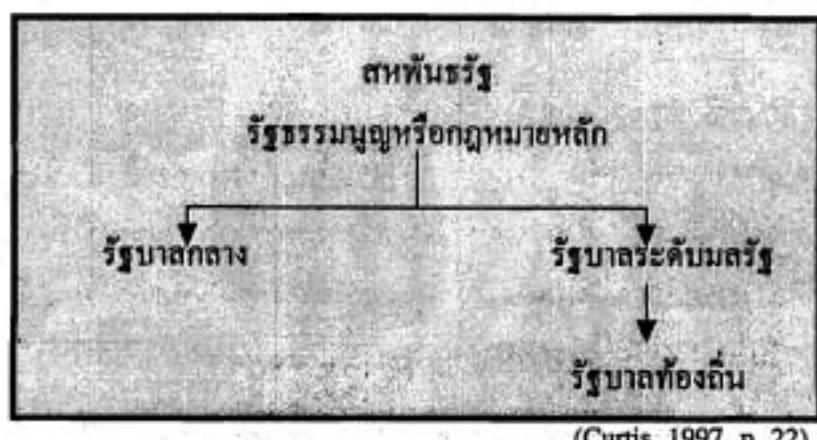
รัฐธรรมนูญจะเป็นตัวกำหนดค่าว่าสถาบันใดมีฐานะหน้าที่และอำนาจอย่างไรแค่ไหน รวมทั้งกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่าง ๆ ภายในรัฐ การกำหนดโครงสร้างของรัฐ เพล่านี้ขึ้นอยู่กับว่า รัฐนั้นเป็นระบบรัฐเดียวหรือรัฐรวมหรือสหพันธ์รัฐ และเน้นระบบของการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่หรือไม่ (ที่จริงแล้วหมายถึงการแบ่งแยกหน้าที่มากกว่าเป็นการแบ่งแยกอำนาจของรัฐโดยตรง)

#### ตาราง ๕ แผนผังแสดงระบบการแบ่งแยกอำนาจในรัฐเดียวและสหพันธ์รัฐ

ตัวอย่าง : อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น



ตัวอย่าง : อินเดีย รัสเซีย สาธารณรัฐเชก แอลเบเนีย เมกซิโก ไนจีเรีย



รัฐเดียวคือระบบที่มีศูนย์กลางในการใช้อำนาจอยู่ที่สถาบันส่วนกลางตัวอย่างได้แก่ อังกฤษ จีน หรือฝรั่งเศส อำนาจระดับภูมิภาคและห้องอินได้รับมาจากอำนาจส่วนกลาง ซึ่งอาจถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยอำนาจส่วนกลางเช่นเดียวกัน

**ระบบสหพันธ์รัฐ** คือระบบที่มีการแบ่งแยกระหว่างส่วนที่เป็นอำนาจของรัฐบาล กลางและรัฐบาลนอกรัฐ รัฐบาลทั้งสองจะดับนี้ของเขตอำนาจที่เป็นของตน โดยเฉพาะที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ แต่รัฐทั้งหลายไม่ได้รับอำนาจมาจากรัฐบาลกลาง อำนาจจะถูกจัดสรรให้กับการปกครองทั้งสองส่วน ซึ่งทำให้ระบบสหพันธ์รัฐมีความซับซ้อนมากกว่าระบบรัฐเดียว

การแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างระบบรัฐเดียวและระบบสหพันธ์รัฐในปัจจุบันนี้ อาจมีลักษณะที่ไม่ชัดเจนในบางครั้ง ในสหรัฐอเมริกา สถาบันส่วนกลางมีฐานะเท่านานาที่ สำาคัญและเข้มแข็งมากขึ้น ในขณะที่ในอังกฤษและฝรั่งเศส ระดับการกระจายอำนาจมีมากขึ้นและมีมาตรฐานสูงระดับภูมิภาคด้วย

แนวคิดเรื่องการแบ่งแยกอำนาจนั้นเกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 17 และ 18 ทั้งนี้เพื่อ ห้าวหิการควบคุมมิให้องค์กรส่วนใหญ่มีอำนาจอย่างมากเกินไป จึงได้จัดตั้งองค์กรสามฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายคุกคาร การ ขึ้นเพื่อให้มีความรับผิดชอบตามอำนาจหน้า ที่ที่แบ่งแยกไว้ให้แต่ละส่วน โดยเฉพาะ นอกจากนั้นก็ยังกำหนดการแบ่งแยกบุคคลในแต่ละ ส่วนมิให้มีอำนาจหน้าที่มากกว่าหนึ่งฝ่ายในขณะเดียวกัน ด้วยยังประทศที่ใช้วิธีการแบ่ง แยกอำนาจเช่นนี้คือ สหรัฐอเมริกา

**อย่างไรก็ตาม** ในข้อเท็จจริงนั้นก็มิใช่ว่าจะเป็นการแบ่งแยกอย่างเด็ดขาดเช่นนั้น เสมอไป วิธีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่เป็นสามฝ่ายไม่ได้หมายถึงการตัดแยกออกจากกันโดย สิ้นเชิงในทางปฏิบัติ ด้วยการแบ่งแยกในสุคใหม่ไม่ว่าจะเป็นของระบบใดก็ตาม แต่ละฝ่ายก็ จะต้องมีอำนาจหน้าที่เชื่อมโยงหรือเกี่ยวพันกับอีกสองฝ่ายอยู่บ้างไม่น้อยก็น้อຍ และความ สัมพันธ์ระหว่างองค์กรทั้งสามฝ่ายนั้นนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐบาลด้วย การแบ่งแยกอำนาจนี้ไม่ได้มีผลทำให้รัฐบาลมีฐานะที่อ่อนแอกว่าเดิมเช่นเดิม ความเข้มแข็ง ของรัฐบาลจะขึ้นอยู่กับเหตุผลอื่น ๆ หลักอย่าง เช่น พรรकการเมือง, ประสิทธิภาพของฝ่าย

นิติบัญญัติ การควบคุมการตีความทางกฎหมายของฝ่ายตุลาการ ตลอดจนพฤติกรรมทางการเมืองต่าง ๆ อิทธิพลยังประการด้วย

### 6.1 ฝ่ายบริหารทางการเมือง

ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล คือองค์กรที่เป็นผู้นำสำคัญในระบบการเมืองสมัยใหม่ โดยเฉพาะในการบริหารกิจการและการดำเนินนโยบายทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ฝ่ายบริหารนี้จะมีรูปแบบที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลักประการ ข้อเบริกนเทียนที่เห็นได้ชัดเจนประการหนึ่งคือการศึกษาอิงบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในระบบที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ฝ่ายบริหารสูงเหมือนจะมีอำนาจควบคุมอยู่เหนือฝ่ายนิติบัญญัติโดยถิ่นเริง ส่วนในระบบประชาธิปไตยความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติจะมีมากน้อยแตกต่างกันไปตามรูปแบบ คือ

1. รัฐบาลในระบบคณะรัฐมนตรี (Cabinet government) เป็นรูปแบบดั้งเดิมของอังกฤษ รวมทั้งในเยอรมัน, อุปถุน และอินเดียด้วย ซึ่งมีความแตกต่างไปจากของอังกฤษอยู่บ้าง ผู้นำทางการเมืองจะประกอบอยู่ในคณะรัฐมนตรี และซึ่งเป็นกลุ่มของผู้นำพระคริการเมืองที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ากลุ่ม คณะรัฐบาลเป็นพระคริที่มีเสียงข้างมากในสภานิติบัญญัติและเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติในขณะเดียวกันด้วย ความเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติจะเหนือกว่าแน่น คณะรัฐมนตรีรับผิดชอบร่วมกันต่อฝ่ายนิติบัญญัติในการตัดสินใจทางการเมือง รัฐมนตรีแต่ละคนรับผิดชอบในการดูแลการบริหารงานในกระทรวงที่ตนเป็นรัฐมนตรีร่วมกับคู่僚ในด้านการเมืองด้วย

2. ระบบประธานาธิบดี สำหรับอเมริกาเป็นประเทศที่ใช้ระบบประธานาธิบดี รวมทั้งอิทธิพลของประเทศที่ได้นำไปใช้ด้วย ลักษณะเด่นก็คือประธานาธิบดีมีฐานะผู้นำของฝ่ายบริหารที่โคลาดเด่นเป็นผู้ได้รับคะแนนนิยมในทางการเมืองโดยตรงและเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายที่สำคัญ ๆ ด้วย ประธานาธิบดีเป็นผู้แห่งตั้งคณะรัฐมนตรีและดำเนินการด้วยตัวเอง สำคัญต่าง ๆ ของคณะรัฐบาล บรรดาวาระที่จะหนุนหนันเจ็บตรงต่อสายการบังคับบัญชาของประธานาธิบดีและร่วมกับรับผิดชอบต่อประธานาธิบดีไม่ใช้รับผิดชอบร่วมกันต่อฝ่าย

นิติบัญญัติ ส่วนระบบของฝรั่งเศสทุกสารพัชที่ห้าห้ามรื้อสูตรปี 1946 ฉบับนี้จะเน้นการผูกมิตรานะหัวใจระบบประธานาธิบดีและระบบคณะรัฐมนตรี

3. รัฐบาลแห่งรัฐสภา ในระบบนี้คือ การที่ฝ่ายนิติบัญญัติครอบจ้ำฝ่ายบริหาร ด้วยการออกกฎหมายครอบคลุมหรือควบคุมในด้านการคลัง มีผลให้ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจที่แท้จริง ระบบนี้เห็นได้จากประเทศฝรั่งเศสทุกสารพัชที่สาม (ค.ศ. 1875-1940) และสาธารณรัฐที่สี่ (ค.ศ. 1946-1958) เป็นระบบที่สร้างความอ่อนแอกองการเมืองให้กับฝ่ายบริหาร และทำให้มีรัฐบาลที่ไม่มั่นคง ฝรั่งเศสทุกสารพัชที่สามมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลถึง 102 ครั้ง และทุกสารพัชที่สี่เปลี่ยนแปลง 24 ครั้ง ฝ่ายนิติบัญญัติในระบบนี้เห็นว่าตนเองนั้นคือผู้แทนอำนาจของปresident ให้กับประชาชนที่แท้จริง อิตาลีในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองก็มีลักษณะคล้ายกัน

4. ระบบคณะผู้บริหาร (Council government) ระบบกลุ่มผู้นำที่รับผิดชอบร่วมกัน ด้วยอย่างเดียวกันที่สุดคือสถาปัตยกรรมรัฐสวัสดิ์และเคนต์ซึ่งมีคณะผู้บริหารเจ็คคันเลือกโดยฝ่ายนิติบัญญัติร่วมกันรับผิดชอบงานในกระทรวงต่าง ๆ และทั้งประเทศด้วยเป็นส่วนรวม ระบบคอมมิวนิสต์ที่ได้เคยนำระบบนี้มาใช้ ในสหภาพโซเวียตภายหลังยุทธศาสตร์โลก ได้ใช้ระบบคณะผู้ปักธงรับผิดชอบร่วมกันในระยะตั้งแต่ 1924 มาก่อนที่จะเปลี่ยนเป็นการมีผู้นำโดยเด่นที่มีฐานะมั่นคงทางการเมือง

## 6.2 ฝ่ายนิติบัญญัติและรัฐสภา

ระบบการเมืองเกือบทุกรอบนั้นจะต้องมีฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภาอยู่ด้วยเสมอ สถาปัตยกรรมที่ประกอบด้วยสามารถที่มีทั้งจากการเลือกตั้งและการแต่งตั้งที่มี ในสมัยก่อนสถาปัตยกรรมที่ทำหน้าที่ในการออกกฎหมายนี้มีลักษณะเป็นเหมือนสถาบันทาง หรือสถาปัตยกรรมที่ปรึกษาของพระเจ้าผู้ครอง หรือคณะที่ปรึกษาของผู้ปักธง องค์ประกอบของฝ่ายนิติบัญญัติจะมีหลายลักษณะตามยุคสมัยและตามระบบการปกครองที่เป็นอยู่ด้วย การทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติก็อาจมีหลายลักษณะแตกต่างกันไปด้วยเช่นกัน (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 6 และ 7)

## ตาราง ๖ สาขาวิชาที่โดยทั่วไปของรัฐสก

บทบาทและสาขาวิชาที่ของรัฐสก	ประเทศที่ใช้
1. การตัดเลือกประเมินแห่งรัฐ	อิตาลี, สภาพไชเวียด
2. ให้การรับรองตำแหน่งประเมินแห่งรัฐ	เยอรมัน, อิสราเอล
3. ให้การรับรองตำแหน่งรัฐมนตรี	สหรัฐอเมริกา
4. ควบคุมรัฐมนตรีด้านต่างๆไม่ไว้วางใจ หรือไม่รับหลักการ	อังกฤษ, อิตาลี
5. ไฟล์งานฝ่ายบริหาร	สหรัฐอเมริกา
6. ให้การรับรองฝ่ายบริหาร	สหภาพไชเวียด
7. ผ่านร่างกฎหมาย	เกือบทุกรอบบ
8. ออกประชาราษฎร์	อินเดีย, สวิตเซอร์แลนด์
9. ตั้งกรรมภูมิสถานรัฐมนตรี	แคนนาดา, เนเธอร์แลนด์
10. ตั้งคณะกรรมการบริหารตรวจสอบการทำงาน ของรัฐบาล	สหรัฐอเมริกา
11. การตัดค้านในฐานะที่เป็นฝ่ายค้านกับรัฐบาลอังกฤษ	
12. ติดตามควบคุมด้านการคลัง	สหรัฐอเมริกา
13. ทำหน้าที่เหมือนศาลปกครองหรือ คณะกรรมการบริหารรัฐสก	สวีเดน, นิวซีแลนด์

(Curtis, 1997, p. 24)

## ตาราง\_7 การมีส่วนร่วม

- |                     |  |
|---------------------|--|
| 1. การสืบทอดทางภาษา | ได้แก่ ภาษาอุบัติในอังกฤษ สามารถจำนวน 2 ใน 3 ของ<br>สมาชิกสภาร่างประมวล 1,200 คน เป็นตัวแทน<br>ทางภาษาสืบทอด   |
| 2. เดือกดึงโดยตรง   | ได้แก่ ในสหราชอาณาจักร, ออสเตรเลีย, สวิตเซอร์แลนด์<br>และในกลุ่มประเทศระบบสหพันธ์ โดยทั่วไป                    |
| 3. เดือกดึงทางอ้อม  | ในฝรั่งเศสใช้ระบบคณภาพเดือกดึงจากผู้แทนสมาชิกสภาร่างประมวล<br>สมาชิกสภาร่างถือเป็นตัวแทนและสมาชิกสภาร่างประมวล |
| 4. เดือกดึงทางล่าง  | นอร์เวย์, ไอซ์แลนด์  |
| 5. คณะกรรมการ       | ไอซ์แลนด์, ผู้แทนกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและ<br>สังคม  |

(Curtis, 1997, p. 24)

ในระยะหลัง ๆ มาเนี้ย ภาระของฝ่ายรัฐสภาร่างประมวลมีน้อยลง และมีความสำคัญ  
น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทของฝ่ายรัฐบาลที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาการรัฐบาลมีบท  
บาท มีอำนาจหน้าที่ และภาระรับผิดชอบด้านการคลังที่สูงขึ้นเรื่อยมา นับตั้งแต่ช่วงสหกรณ์  
โลกครั้งที่สองเป็นตนมาการบริหารประเทศมีลักษณะที่ซับซ้อนมากขึ้นจนทำให้สมาชิกสภาร่างประมวล  
ไม่สามารถทำความเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดีทุกเรื่อง เช่น การ  
ดำเนินนโยบายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ฝ่ายรัฐสภาร่างประมวลมีภาระทำงานที่จะป้อน  
ข้อมูลข่าวสารหรือท่านวิจัยและการวิเคราะห์ที่เป็นประโยชน์ให้เหมือนกับองค์กรของฝ่าย  
รัฐบาล

ฝ่ายบริหารนั้นย่อมอ้างฐานะผู้แทนของประชาชนได้เช่นเดียวกับฝ่ายนิติบัญญัติ  
ส่วนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่แห่งรัฐก็มีอัตราการขยายตัวและมีบทบาทความสำคัญมากขึ้น  
ควบคู่ไปกับฝ่ายบริหาร ผู้นำของพรรคการเมืองเป็นผู้ที่สามารถครอบครองงานนโยบายทางการ  
เมือง ครอบครองจักร璧ของสื่อสารมวลชนต่าง ๆ โดยเฉพาะโทรทัศน์ เป็นต้น ทำให้ผู้นำพรรครัก

การเมือง หรือ หัวหน้าพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลเป็นคนที่ได้แต่งตั้ง และเป็นที่สนใจของสาธารณะได้มากกว่าฝ่ายอื่น ประเทศที่เกิดใหม่ผู้นำฝ่ายบริหารนั้นจะเป็นผู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ หรือทำให้เกิดความทันสมัยขึ้นได้ในสังคมนั้น ได้อ้างว่าความเร็วกว่าผู้อื่น

หากข้อสังเกตดังกล่าวมานี้ ทำให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลไม่ค่อยมีบทบาทความสำคัญใดๆ เต่นเทินเท่ากับฝ่ายรัฐบาลได้ ในการปฏิบัติแล้วการควบคุมรัฐบาลด้วยอำนาจการออกกฎหมายที่ทำได้น้อยมาก การควบคุมการใช้เงินและงบประมาณของประเทศรวมไปถึงการควบคุมการดำเนินงานของรัฐมนตรีที่ทำได้ยากหรือแทบจะไม่ได้เลย รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจึงต้องมีอนุญาตให้เป็นผลที่เกิดจากการตัดสินใจในการเลือกตั้งเท่านั้น ไม่ใช่มาจากอำนาจหรือการอภิปรายจากฝ่ายรัฐบาล นอกจากนั้นฐานะของผู้นำพรรคราษฎร์ที่ขึ้นเป็นกลไกอีกส่วนที่สำคัญทำให้บทบาทของรัฐบาลด้อยลงไปอีก ทั้งนี้เพื่อการตัดสินใจในส่วนนั้นเป็นผลมาจากการลงมติตัดสินใจในระดับพรรคนามาก่อนแล้ว

ตาราง ๘ ผลลัพธ์ของนโยบายต่างๆของรัฐบาลต่อภาคในประเทศไทย ๑๙๘๐-๑๙๙๓

ประเทศไทย	ปัจจุบันประเทศไทย		การศึกษา		สุขภาพอนามัย		สวัสดิการสังคม		บริการด้านเศรษฐกิจ		เชิงๆ		ผลลัพธ์ GNP	
	1980-1993		1980-1993		1980-1993		1980-1993		1980-1993		1980-1993		1980-1993	
ตั้งแต่ปี	13.8	9.9	2.4	3.3	13.5	14.0	30.0	32.5	7.5	6.6	32.9	33.7	38.2	43.4
ชั้น		16.4	8.6	2.2		0.4	46.8	0.2		39.5	41.3		9.2	
ผู้นำประเทศ	7.4	6.0	0.9	7.0	14.8	16.1	49.6	45.5	6.8	5.0	15.6	20.4	39.3	45.5
ยอดนัก FDR 1980	9.1	6.4	1.9	0.8	19.0	16.8	4.3	45.9	8.7	9.7	12.6	20.4	30.3	33.6
อัตราเสียชีวิต	19.8	14.5		2.2	1.6	1.9		7.1	24.2	16.2	48.3	58.0	13.2	16.9
ผู้ป่วย										18.4	15.8			
เสียชีวิต	2.3	2.4	18.0	13.9	2.4	1.9	18.5	13.0	31.2	13.4	27.6	55.5	17.4	17.9

(Curtis, 1997, p. 26)

## 7. นโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะก็เป็นอีกประเดิลหนึ่งของความแตกต่างที่มีในระบบการเมืองการปกครองแต่ละประเทศการกำหนดนโยบายที่แตกต่างกัน เช่น สหรัฐอเมริกามีระบบการประกันสุขภาพแห่งชาติเหมือนกับเยอรมันซึ่งมีมาตั้งแต่ปี กศ. 1883 หรือ นโยบายการเคหะในญี่ปุ่นจะดีกว่าในสหราชอาณาจักร เกิดขึ้นนานานักกว่าในสหราชอาณาจักร ในขณะที่สหราชอาณาจักรนั้นมีนโยบายการพัฒนาการศึกษา ในฐานะที่เป็นบริการสาธารณะในชั้นพื้นฐานทั่วทั้งประเทศอยู่ในระดับที่ก้าวหน้ากว่าประเทศอื่นๆ

### 7.1 กิจกรรมแห่งรัฐมีลักษณะหลากหลาย

ในช่วงศตวรรษที่ 20 นักทฤษฎีของรัฐบาลได้ขยายออกไปอย่างมากในทุก ๆ ประเทศ หน้าที่ของรัฐไม่ได้มีอยู่ในวงแคบ ๆ เพียงเรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ หรือ การป้องกันประเทศเป็นสำคัญเท่านั้น แต่รัฐมีหน้าที่จัดให้มีบริการที่จำเป็นให้กับสังคม มีภาระการจัดเก็บภาษีและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่สูงมากขึ้น การรับผิดชอบที่เกิดขึ้นก็มีหลักการเหตุผลที่จำเป็นมากมาช เช่น เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ การลงทุน, ความอุดมสมบูรณ์ในสังคม, การเอกสารอาเพรียน, การปกป้องสิทธิของคนกลุ่มน้อยในสังคม, การกระจายโอกาสและรายได่องค์กรในสังคม รวมถึงการปฏิรูปสังคมด้วย

นโยบายของรัฐจะมีลักษณะตามที่กันหลักด้าน ดังแต่สรุปดังนี้ ด้านวัสดุการสังคม, การจัดการทางเศรษฐกิจ และการคุ้มครองความปลอดภัยประจำชาติ ของประเทศจะถูกใช้จ่ายในเรื่องการป้องกันประเทศ ซึ่งไม่ใช่เพียงการซื้ออุปกรณ์ไปรบ แต่จะต้องรวมถึงการศึกษาความก้าวหน้าในด้านวิทยาการสมัยใหม่ในทุกด้านที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการรักษาอิกราชและความมั่นคงของประเทศ ในทางสังคมก็เช่นกัน ค่าใช้จ่ายในด้านบริการสังคมในยุคปัจจุบันอยู่ในระดับที่สูงมาก เพราะไม่ใช่เพียงค่ารักษาพยาบาล หรือการจัดให้มีบริการด้านสาธารณสุขที่มีมาตรฐานเท่านั้น แต่รวมไปถึงการป้องกันสุขภาพซึ่งเป็นบริการที่มีค่าใช้จ่ายชนิดสูงเป็นอย่างมากที่สุด

ในด้านเศรษฐกิจนั้น เกือบทุกประเทศในทุกรอบการปักธงจะมีการวางแผนทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจมีระดับหรือแนวทางในการวางแผนแตกต่างกันหลายระดับ แนวทางหลัก ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ก็คือ การพยายามกระตุ้นให้มีความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ มีการซั่งงานเพิ่มขึ้น ควบคุมภาวะเงินเพื่อ เพิ่มศักยภาพด้านต่างประเทศให้ได้สูงขึ้น และกำหนดมาตรการด้านการผลิตและอุดสาหกรรมของประเทศ ปัจจุบันนี้ประเทศไทยที่มีความก้าวหน้าทางอุดสาหกรรมจะคำนึงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและอาชญาเป็นพิษมากขึ้น และทำเป็นด้วยกำหนดนโยบายพัฒนาอย่างไรวิธีของคนในประเทศไทยของตนให้นำกันด้วย

รัฐบาลปัจจุบันอาจเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกินความสามารถของตนที่จะทำได้ บางเรื่องที่เกินกว่ากำลังของประเทศไทยที่จัดทำไว้และบางครั้งรัฐบาลก็ไม่อาจดูแลในปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้หมดทุกเรื่องอย่างที่ประชาชนคาดหวังไว้ เรียกว่าเป็นเรื่องที่เกินกำลังความสามารถของฐานะรัฐบาล ด้วยอย่างเช่น ปัญหาราคาที่มั่นเรื่องเหลืองขึ้นราคาย่างรุนแรงในปี ค.ศ. 1970 ที่ทำให้เกิดภาวะเงินเพื่อ และเศรษฐกิจภายในประเทศไทยถูกหักด้วยภัยตัวลงทันทีเช่นนี้ เป็นต้น

รัฐบาลยุคใหม่ในหลายประเทศจะต้องดูแล เรื่องผลิตภัณฑ์ในประเทศไทยเบื้องต้น (gross domestic product-GDP) ซึ่งหมายถึงรัฐบาลนั้นจะต้องดูแลระบบการผลิตภายในประเทศ เพื่อควบคุมนโยบายการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ เมื่อว่าโอลปัจจุบันนี้จะเป็นระบบการค้าและการเงินระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อเนื่องกันหมดด้วยกระแสการเงิน และการค้าระหว่างประเทศ และนโยบายของรัฐบาลแต่ละประเทศโดยถ้าพังนั้นแทนจะไม่สามารถควบคุมกันได้ต่าง ๆ เหล่านี้ได้แล้วก็ตาม

ค่าใช้จ่ายในการดูแลสังคมที่สูงขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัดในปัจจุบัน เช่น เงินเดือนอย่างเดียว เงินบำนาญ ภาษีอากร ภาษีอาชญาภาพ การดูแลสุขภาพ การซ่อมแซมสิ่งอุปกรณ์ประจำบ้าน การประกันสังคม และการประกันสุขภาพ

## 7.2 การเมืองคืออะไร

การเมืองเป็นกิจกรรมที่เกิดจาก การตัดสินใจร่วมกันของกลุ่ม ท่านกตางกระและของความแตกต่างหลากหลายที่มีอยู่ในสังคมนั้น เรื่องของคนเพียงคนเดียวจะนับว่าเป็นเรื่อง

ทางการเมืองด้วยหรือไม่ การจะตอบค่าตามนี้เราควรจะขยายความเรื่องทางการเมืองต่อไปด้วยดังนี้ คือ

1. การเมืองเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน หมายถึงมีกลุ่มประชาชนเกี่ยวข้อง หรือ มีส่วนร่วมอยู่ด้วย

2. การเมืองคือการแสวงหาสิ่งที่เป็นที่ยอมรับ และการตกลงร่วมกันท่านกัน ความแตกต่างหลากหลาย ถ้าหากคนในสังคมเห็นเหมือนกันหนนด ระบบการเมืองก็ไม่มีความเจ็บป่วยอะไรเลย

3. การเมืองคือการพยายามสอดประสานความแตกต่างเข้าด้วยกัน ด้วยการยกเลิกอภิปรายผ่านตัวกลางหรือศูนย์กลางร่วมกัน

4. การตัดสินใจทางการเมือง ก็คือ ข้อสรุปหรือการกำหนดนโยบาย หรือ เป็นข้อสรุปที่มีอำนาจหรือผลลัพธ์ เพื่อรวมจากขั้นตอนของการอภิปรายและการตัดสินใจร่วมกัน และยอมรับร่วมกัน ถ้าใช้การตัดสินด้วยกำลังบังคับบ่ญ หรือ มีการดำเนินการจากศูนย์กลางที่เป็นผู้ตัดสินใจโดยตรง สภาพเช่นนี้ก็เกิดขึ้นไม่เป็นการเมือง

Miller (1991, p. 390) defines politics as "a process whereby a group of people, whose opinions or interests are initially divergent, reach collective decisions which are generally accepted as binding on the group, and enforced as common policy"

ข้อสังเกตุของมิลเลอร์อยู่ที่ว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของ个体คน แต่เป็นของ กลุ่มคน ที่มีความต่างกัน แต่ก็สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้ ไม่ใช่แค่การตกลงใจ หรือ การยอมรับในบางอย่างร่วมกัน ของคนในกลุ่ม ถ้าไม่มีลักษณะของความพยายามที่จะดำเนินการเพื่อแสวงหาข้อตกลง หรือ ประตีนให้ประตีนหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับได้แล้ว ก็อาจจะยังไม่เห็นสภาพทางการเมืองที่ชัดเจนก็ได้ การเมืองจึงเป็นวิธีการเพื่อการแสวงหาข้อสรุป หรือการมีมติ หรือการตัดสินใจ อย่างโดยย่างหนึ่งขึ้นมา และข้อสรุปหรือมติที่เกิดขึ้นนั้น ถ้ามาจากกระบวนการยอมรับร่วมกันแล้วก็ จะมีพลังบังคับด้วยตัวของมันเอง ที่ก่อตั้งนั้นยอมรับด้วย ไม่ใช่การใช้กำลังของฝ่ายหนึ่งฝ่าย

ให้บังคับโดยไม่ได้เกิดจากการแสวงหาข้ออุติหรือมติของสังคมนั้นตามที่ได้กล่าวในตอนด้านมาแล้ว

เมื่อนุยอร์อยู่ร่วมเป็นสังคมนั้น สภาพการเมืองจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ Aristotle (384-322 BC) กล่าวไว้ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์การเมืองโดยธรรมชาติอยู่แล้ว” (man is by nature a political animal) ซึ่งหมายความว่ามนุษย์ต้องแสดงเหตุผลได้ มีการติดต่อสังคมกัน และใช้ความคิดและใช้เหตุผลถังอิงประกอนโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่ต่างจากสัตว์ชนิดอื่น

อย่างไรก็ตาม เหตุผลและความต้องการของคนในสังคมนั้นมีแตกต่างกันไป กระบวนการทางการเมืองจึงเป็นเหมือนทางเลือกของส่วนรวม หรือข้อตกลงที่เป็นส่วนรวม (Public choice) การศึกษาการเมืองในแต่ละประเทศจึงต้องพิจารณาเรื่องนโยบายสาธารณะ เพราะนั้นนโยบายสาธารณะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความต้องการหรือแนวทางอันเป็นส่วนรวมของประเทศนั้น ๆ การทำความเข้าใจในนโยบายสาธารณะ (Public policy) ของแต่ละประเทศก็คือการที่เราเข้าใจได้ว่ากันในประเทศนั้นเขามีความมุ่งหวัง หรือมีความต้องการอย่างไร

การตัดสินใจทางการเมือง หรือติดที่เกิดจากกระบวนการเมืองนั้นมาจากข้อตกลงของรับร่วมกันของส่วนรวมของสังคมนั้นเมื่อก็เขียนแล้วมีผลให้บังคับกับคนในสังคมนั้นด้วย การตัดสินทางการเมืองจึงเป็นสิ่งที่มีอำนาจในตัวของมันเอง ดังเช่นการที่ทำให้รัฐบาลมีอำนาจที่จะบังคับให้ดำเนินกฏหมาย และลงโทษผู้ที่ไม่ดำเนินกฏหมายนั้นได้

### 7.3 การกำหนดนโยบายสาธารณะแตกต่างกันได้อย่างไร

นักธุรกิจศาสตร์ได้มองถึงการกำหนดนโยบายสาธารณะว่าแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศนั้น อาจมาจากการปัจจัยที่แตกต่างกัน ได้แก่

1. โครงสร้างของสถาบันการเมืองการปกครอง ได้แก่ การเป็นระบบรัฐเพียง หรือรัฐร่วม, การแบ่งแยกอำนาจ หรือไม่ใช่การแบ่งแยกอำนาจ, ระบบพระองค์การเมือง, การเมืองแบบประชาธิปไตยหรือไม่ใช่, ลักษณะก่อตุ้นผลประโยชน์, ก่อตุ้นการเมืองหรือก่อตุ้นสังคม รวมทั้งลักษณะของระบบราชการตัวย

2. กระบวนการทางการเมือง แนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง การตัดสินใจทางการเมือง ความสามารถและบทบาทกุ่มพลประไชย แห่งพระราชกรณียกิจในสังคมนั้น ๆ

3. แนวคิดครอบจักรภูมิแนวคิดกระแสหลักในสังคม รวมทั้งแนวคิดทางการเมืองแบบเสรีนิยม, สังคมนิยมประชาธิปไตย, กอนมิวนิสต์, อนุรักษ์นิยม, ชาตินิยม, พาสชิสต์ หรือ แนวคิดต่อต้านการถ่ำอย่านิคม

4. องค์ประกอบพื้นฐานของสังคม ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสังคม ได้แก่ สภาพทางกฎหมายการเมืองของประเทศไทย, ลักษณะประชากร เช่น เพศ, อายุ, ความรู้, การศึกษา, อาชีพ ตลอดจนลักษณะการกระจายตัว หรือระบุกตัวของประชากรในสังคมนั้น เป็นต้น

## 8. ความเจริญของสังคม

นักมนุษยวิทยาได้ใช้แนวคิด เรื่องวัฒนธรรมมาจัดเป็นภาพรวมของชีวิต, การกระทำ และ ความเชื่อของชุมชน สำหรับการเมืองบริบูรณ์เท่านั้น แนวคิด เรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความเชื่อ ความรู้สึกและคุณค่าที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่ชุมชนเหล่านี้มี ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุทางเศรษฐกิจในทางการเมือง ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจในวิถีทางที่ระบบนั้นดำเนินไป รวมทั้งด้วย บุคลิกและนิยาม และขึ้นอยู่กับศักยภาพของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมอยู่ในกระบวนการทางการเมือง และระดับของการยอมรับต่อระบบดังกล่าวว่าถูกต้องเพียงไร (เช่น ยอมรับในสิทธิของผู้ปกครองที่จะใช้อำนาจ)

ในทางสังคมคุณค่าทางการเมือง, คตินิยม และรูปแบบของพฤติกรรม หรือ วัฒนธรรมทางการเมือง ถูกถ่ายทอดมาสู่พลเมืองด้วย กระบวนการทางสังคมการเมือง ซึ่งถูกผลิตมาจากการน่วงต่าง ๆ ในสังคม เช่น ครอบครัว, โรงเรียน, ศาสนา, สื่อมวลชน, วาระยกรรม และศิลปะ, นิทาน, วีรชน และเทพนิยายที่มีชื่อเสียง ในสหรัฐอเมริกาได้สอนว่า ครอบครัว เป็นปัจจัยที่ครอบคลุมกระบวนการทางการเมืองของสังคม แม้ว่าทัศนะดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดด้วย

กีดาน กระบวนการสังคมอาจเกิดขึ้นเองอย่างไม่ได้ตั้งใจ เช่น การเป็นสามาชิกอยู่ในผ่าพันธ์ ในอินเดีย หรือ ในระบบคอมมูนในจีน หรือ ในคิบุชในอิสราเอลความสัมพันธ์ในสังคมอาจปรับเปลี่ยนด้วยผลของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และด้วยผลกระทบทางการเมือง

### 8.1 พัฒนาการทางการเมือง

ความพยายามที่จะจัดก่อรุ่นของระบบการเมืองโดยแบ่งแยกตามพัฒนาการทางการเมือง ได้มีขึ้นประมาณ พศ. 1945 เมื่อได้มีการสถาปนารัฐต่าง ๆ ขึ้นมาหลายแห่งรัฐใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นพยายามที่จะจัดตั้งระบบการเมืองสามารถพัฒนาในทางเศรษฐกิจ และสังคมให้ทันต่ออุคสมัยใหม่ นักทฤษฎีการเมืองคนสำคัญ คือ แม็คซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ผู้ซึ่งได้จัดระบบสังคมไว้ดังนี้

**ระบบตั้งเดิม** ระบบการเมืองที่อยู่บนฐานของการทำงานแบบอย่างที่ผู้ปกครองเดิมทำไว้คือธรรมเนียม ได้แก่ ระบบประเพณี หรือกฎหมายสิทธิ์ กษัตริย์ หรือระบบคณาธิปไตยผู้ปกครองมีอำนาจโดยกฎหมายกำหนดให้หรือโดยสืบราชวงศ์ ด้วยอย่างตั้งกล่าวได้แก่ชาติอิหร่านและมาเลเซียเช่น

**ระบบบุคคลธิษฐาน** (Charismatic) ระบบการเมืองที่เน้นภาวะผู้นำทางการเมืองที่ตัวบุคคลและการเคารพนับถือต่อตัวบุคคล และมักจะบริหารโดยผู้นำทางทหาร หรือในทางศาสนา ด้วยอย่างในที่นี้อาจได้แก่ อิหริปต์ในยุคของนัฟชาต์ คิวนานในยุคของกาสติโร และอินโคลินิเชียนในยุคของซูการ์โน

**ระบบราชการ** ระบบการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญที่มีการตรากฎหมายเขียนไว้ มีเจ้าหน้าที่อยู่ในระบบกฎหมาย การใช้อำนาจตามหลักปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับ ได้แก่ ระบบการเมืองในกลุ่มประเทศทางตะวันตก

การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมให้ทันสมัยอาจทำได้ไม่ยาก แต่การพัฒนาการทางการเมืองนั้นทำได้ยากกว่า การศึกษาในระยะหลัง นักชีวเคมีสังคมในอุดมคติสองแบบมาเปรียบเทียบกัน คือ แบบตั้งเดิมและสมัยใหม่ เพื่อขอรับความเห็นชอบต่างกันในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

## ข้อเปรียบเทียบบางประการที่ยกมาให้ได้แก่

1. ในสังคมแบบดั้งเดิม ประชากรส่วนใหญ่โภชนาญาณสูงกว่าในระบบการเกษตรและนับเป็นสัดส่วนข้างมากของผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (gross national product- GNP) ในสังคมสมัยใหม่ประชากรที่ทำงานในภาคการเกษตรเป็นส่วนน้อย และนับเป็นสัดส่วนข้างน้อยของผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น ในสหรัฐอเมริกามีประชากรที่ทำงานในภาคการเกษตรน้อยกว่า 3% ประชากรส่วนใหญ่นั้นที่งานในภาคอุตสาหกรรม และในภาคการบริการ

2. ในสังคมแบบดั้งเดิม ความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นหลักสำคัญ คือ ครอบครัว หรือกลุ่มเพื่อพันธุ์ หรือ กลุ่มเครือญาติ และนับเป็นค่านิยมสำคัญ หรือที่ครอบจ้าวอยู่ในสังคม ส่วนสังคมสมัยใหม่ ความสัมพันธ์ในสังคมมีลักษณะซับซ้อนและหลากหลาย แต่ละคนมีส่วนกับกลุ่มต่างๆ ที่หลากหลายกันไป เช่น สถาบัน, สมาคมทางธุรกิจ, กลุ่มทางความเชื่อ และองค์กรทางการเมืองและสังคมต่างๆ ค่านิยมนี้จากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่อย่างมากมายแม้จะถูกค่าทางศาสนาและประเพณีอย่างซึ้งมีอยู่โภชนาญาณน้อยกว่าไปก็ตาม

3. ในสังคมดั้งเดิม ประชากรรู้หนังสือน้อย มีความยากจนเป็นส่วนใหญ่ มีชีวิตสั้นและ มีสภาพชั่วนิรันดร์มากกว่าในประเทศไทยที่กันสมัยแล้ว

4. การเมืองในประเทศไทยแบบสังคมดั้งเดิม ยังคงแยกแยะความแตกต่างมิได้น้อยกว่าในการเมืองระบบสมัยใหม่ ซึ่งการค้านินิการทางการเมืองในสังคมสมัยใหม่ มีกลุ่มคนจากหลายประเภทหลายฝ่ายมีส่วนเกี่ยวข้อง และมีกลุ่มภัยที่ทางการเมืองที่เข้มแข็งกับหลักเหตุผลมากกว่าความเชื่อ เช่น เทวสิทธิ์ หรือการศึกษาสายเพื่อพันธุ์

ความแตกต่างระหว่างระบบดั้งเดิม และสมัยใหม่นั้น "ไม่ได้หมายถึงการนำเข้าเทคโนโลยีนั้นมาเป็นเกณฑ์ตัดสินว่า ใครมีฐานะเหนือกว่าหรือมีฐานะรองลงมาในสังคมเหล่านั้น ในสังคมแบบดั้งเดิมหลายแห่ง ได้มีแบบอย่างของวัฒนธรรม มีโครงสร้างทางการเมืองที่ได้รับการปรับปรุง และระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพก็มี"

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ อิก Helvetica ประการ เช่น การปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบอุตสาหกรรม, การปรับใช้เทคโนโลยีและวิทยาการ, การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้นำไปสู่การเพิ่มผลผลิตรวมของประเทศไทยและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร, ประชากรส่วนใหญ่มีการ

ศึกษามากขึ้น ผู้ห�ายมีความเป็นอิสระมากขึ้น การขยายเขตเมืองมีมากขึ้น มีการปรับปรุง  
การคุณภาพให้ดีขึ้น และรวมทั้งอิทธิพลของชาวตะวันตก สิ่งเหล่านี้ได้ทำลายระบบสังคม  
แบบดั้งเดิมและได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่มีอยู่ใน  
ประเทศต่างๆ ดังจะเห็นได้จากตารางหมายเลข 9, 10 และ 11 ต่อไปนี้

ตาราง 9 โครงการที่ร่วม : การประกอบอาชีพที่ดีเป็นร้อยละ		
บริษัทเอกชน	- การเกษตร	61%
	- ไม่ใช่การเกษตร	22%
	และส่วนงานบาน	
	- อุตสาหกรรมและเมือง	15%
	และการบริการ	
บริษัทการให้เช่าที่ดินท่าม	- การเกษตร	29%
	- ไม่ใช่การเกษตรและ	18%
	ส่วนงานบาน	
	- ถูกจ้างแรงงานในระบบ	46%
	อุตสาหกรรมและการบริการ	
บริษัทภูมิภาคท่องเที่ยว	- การเกษตร	4%
	- อุตสาหกรรม	27%
	- การบริการ	69%
(เรียบเรียง World Development Report, 1995)		

พัฒนาการที่สำคัญอย่างหนึ่งที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่นานนัก ก็คือการเริ่มยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ  
ในเอเชียตะวันออก โดยเฉพาะบางประเทศที่มีความมั่งคั่งอยู่เบื้องหลังนี้ ได้แก่ อินโดนีเซียญี่ปุ่น  
ไทย บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ประเทศไทย และซ่องกง ประเทศเหล่านี้ไม่ได้มีรูป  
แบบทางเศรษฐกิจเดียวกัน และเป็นการผสมผสานนโยบายจากหลายประเทศเข้าด้วยกัน  
ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มนักเน้นการใช้อำนาจมากกว่าประชาธิปไตย การผสมผสานระบบ  
การเมืองแบบประชาธิปไตยกับระบบพระองค์เดียว การคุณเข้มในเรื่องของเสรีภาพ การ  
แสดงออกและพฤติกรรมสาธารณะ

ทุกประเทศจะมีส่วนประกอบของธรรมเนียมประเพณี และสิ่งสมัยใหม่ที่ผสมผสานกันอยู่ ระดับของการพัฒนาการทางการเมืองที่ต่างกันไม่ได้มีกระบวนการของการพัฒนาทางการเมืองเพียงแนวเดียว ความเปลี่ยนแปลงที่ปลูกฝังลงในชาวญี่ปุ่นเกิดจากการปกครองของกลุ่มอภิชนาริปไตยในดูโอประวันตก เกิดจากกลุ่มนักธุรกิจและนายทุน ในระยะต้นเมริการโดยผู้นำที่เข้มแข็ง ในประเทศไทยที่มีการปฏิริวัติที่จะเกิดจากตัวผู้นำของพรรคราษฎรเมืองหรือนักเคลื่อนไหวทางการเมืองในบางประเทศ เช่น ในรัฐโภมจากกลุ่มอำนาจหัวก่า ในประเทศไทยการทางประเพณีก็มาจากกลุ่มนชนชั้นนำทางทหาร เป็นต้น

#### ตาราง 10 พัฒนาการของกัน, 1996

- ไม่มีแบบอย่างการพัฒนามาก่อน - การมีอายุยืนยาวขึ้น, การตายของเด็กลดลง มีการศึกษามากขึ้น, การกินอยู่ดีขึ้น
- ผลิตภัณฑ์ในประเทศเป็นต้น (GDP) ของโลกประมาณ 22 ล้านล้านเหรียญ
- ประเทศพัฒนาแล้วมีประชากรรวมร้อยละ 20 ของประชากรโลก และมีรายได้ร้อยละ 80 ของรายได้ประชากรโลกและบริโภคประมาณร้อยละ 70 ของพลังงานโลก, ใช้แร่ธาตุ ทรัพยากรเหล็กร้อยละ 75 ของทรัพยากรเหล็กของโลก, ใช้ไม้ร้อยละ 85 ของไม้ที่ใช้ในโลก
- งานประดิษฐกรรมลดลง และงานบริการเพิ่มขึ้น
- ในปี 1980 ผู้นำเผด็จการทางทหารจำนวนหนึ่งของยกอำนาจให้กับพลเรือน, และรัฐที่มีพรรคร่วมกันได้มีการเลือกตั้งในระบบมาตราภรรภากิจขึ้น
- แต่การกดขี่ทางการเมือง, การทุกข์ทรมาน และการทุกความสัมพันธ์นุยชั่น ยังคงมีอยู่ในประเทศต่าง ๆ กว่า 110 ประเทศ
- การประท้วงกันระหว่างเชื้อชาติเพื่อพันธุ์ ยังมีอยู่ในประเทศต่าง ๆ ครึ่งหนึ่งของประเทศในโลก
- การใช้อาวุธต่อสู้ที่เกิดขึ้น 82 ครั้ง ในช่วงปี 1989-92 มีเพียง 3 ครั้งที่เป็นเรื่องระหว่างรัฐ ที่เหลือเป็นเรื่องภายในรัฐเดียวกัน ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศกำลังพัฒนา
- ความเบล็อกและการบังคับกร้าว - มาตรการที่มีบุตรโดยไม่ได้สมรสมีมากขึ้น การหย่าร้างเพิ่มขึ้น, ขนาดกรัวเรือนเล็กลง
- ร้อยละ 70 ของคนจากชน tộcกันเป็นผู้หดตัว เกินร้อยละ 70 ของคนจากชนอื่น เช่นไม่ได้
- ในประเทศที่ร่วมกันมีอายุยืนเฉลี่ย 76 ปี และ 61 ปี ในประเทศที่ยากจน

(Curtis, 1997, p. 7)

### ตาราง 11 อาหริ哥

- เป็นทวีปที่ขาดจากที่สุดของโลก
- ในปี 1980 ประชาชนยากจนถ่องอิกในช่วงปลายปี มากกว่าช่วงต้นปี
- อัตราการเกิดและจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น
- ช่วงปลายปี 1980 มีประเทศประชาธิปไตยระบบหลักทรัพย์ 3 ประเทศ มีศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว หรือระบบพัฒนาด้วย 30 ประเทศ
- มีการเลือกตั้งหลักทรัพย์นากเจ้าในปี 1990
- เผ่าประเทศอาฟริกาได้มีผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) มาก 4 เท่าของผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นรวมกันทั้งหมดใน 10 ประเทศ ที่เหลือในแทนอาหริ哥ได้
- ประเทศอาหริ哥ได้ - มีภาษาทางการใช้ 11 ภาษา, ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเอก 22%
- การแบ่งแยกเชื้อชาติเพื่อพื้นที่ ยังมีอยู่ในหลายประเทศ
- มีกลุ่มภาษาต่างๆ ประมาณ 2,000 กลุ่ม เอฟอาที่สำคัญๆ มีประมาณ 50 ภาษา

(Curtis, 1997, p.8)

องค์การสหประชาชาติได้ทำโครงการพัฒนาชีว์ในปี 1990 เพื่อเป็นศูนย์เรียน พัฒนาการของมนุษย์มากกว่าที่จะจัดทำในรูปสถาบัน แสดงการผลิตหรือรายได้เพียงอย่างเดียว ถูกยุบลงสำคัญที่เป็นตัวชี้ 3 ตัว คือ การมีอายุเฉลี่ยกับอุบัติภัยของชีวิตระดับของการรู้ หนังสือและความรู้ และอัตราของการซื้อของแต่ละคน ศูนย์ที่นำมาใช้เปรียบเทียบมีง่าย กាលและสวัสดิภาพของสังคมได้แก่ การศึกษา, ชีวิตร่วมเป็นอยู่, สวัสดิการสังคม, ระดับของความไม่เสมอภาค, คดินิยมในเรื่องประเพณี, ปัญหาสังคม เช่น ยาเสพย์ติด, การฆ่าร้าย, และการขยายโภคสมรรถนะมีส่วนร่วมทางการเมืองและเศรษฐกิจ

ประเทศกำลังพัฒนาในภาพรวมนั้น อายุเฉลี่ยของคนได้เพิ่มขึ้นมาอีกประมาณ 16 ปี และคนวัยสูงใหญ่อ่านเขียนได้ มีจำนวนประมาณ 40% นับตั้งแต่ปี 1960 หลักประเทศ

สามารถบรรจุถึงเป้าหมายในการพัฒนาด้านสุขภาพ และการศึกษา และสามารถเพิ่มรายได้ เนื่ื้อที่ได้ ขณะเดียวกันนั้นอีกหนาที่ประเทศไม่ประสบผลสำเร็จดังกล่าว และประมาณานี้ใน สี่ของประเทศเหล่านี้ ก็กำลังทุกข์ยากด้วยมาตรฐานการค้ารังชีพที่ตกต่ำลงไป ประชาชนที่ประสบปัญหาความยากจนอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในอาชีวกรานนั้นยังคงมีอยู่ ถึงกว่าพันล้านคน และนับเป็นประชากรจำนวนหนึ่งในห้าของประชากรโลก คนบางส่วนเหล่านี้ซึ่งไม่ได้รับการศึกษาและทุกข์ยากพอนามั้ย แม้ในชั้นที่ฐานะ และไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ในภาพรวมของโลกและ ประเทศกำลังพัฒนาด้วยนั้น ผู้หญิงยังคงอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย ทั้งในเรื่องอำนาจ, ความอุดมสมบูรณ์ของชีวิต, และโอกาสในการดำเนินชีวิตแม้ว่าการใช้ชีวิตของเพศหญิงจะเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยโบราณ นานมากกว่า 20 ปี แล้วก็ตาม ด้วยความว่ามีสถาบันพันธุ์กันหรือไม่ระหว่างพัฒนาการของมนุษย์, เสรีภาพของมนุษย์และอิกรากพื้นเมืองในสังคมนั้นเราอาจจะหันไม่มีความต้องที่ยืนขึ้นแน่นอน แต่สิ่งที่เรามองเห็นได้ชัดเจนก็คือ กลุ่มประเทศที่กำลังถูกถูกดึงดูด และการลงนามในสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนร่วมกันนั้น นักจะเป็นกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาตนในระดับสูงนับเป็นกลุ่มประเทศดับด้น ๆ ที่มีความเป็นประชาชิปไทยและมีเสรีภาพทางการเมืองเกิดขึ้นมากกว่าด้วย ถึงนี้ก็คือตัวนี้ที่ใช้เปรียบเทียบเพื่อวัดความเจริญในการเมืองนั้นเอง

## បរចាំរដ្ឋាភិបាល

Curtis, Michael. **Introduction to Comparative Government.** Fourth Edition.

Addison-Wesley Educational Publisher Inc., 1997.

Deutsch, Karl W., Dominguez, Jorge I., Heclo, Hugh. **Comparative Government : Politics of Industrialized and Developing Nations.** Houghton Mifflin Company., 1981.

Grosser, Alfred. **Les pays d'Europe Occidentale.** La documentation française. Paris., 1994.

Hague, Rod., Harrop, Martin., Breslin., Shaun. **Comparative Government and Politics: An Introduction.** Fourth Edition. Macmillan Press Ltd., 1998.